

Mesterszállás Község Önkormányzata
59/2025.(XII.11.) képviselő-testületi határozata

Mesterszállás Község Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028. felülvizsgálatáról

Mesterszállás Község Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 10. § (1) bekezdésére, valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ára, továbbá a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletben foglaltakra - az alábbi határozatot hozza:

1. Mesterszállás Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete kijelenti, hogy Mesterszállás Községi Önkormányzatának 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően megvizsgálta, a kétévente előírt áttekintésnek így eleget tett, felülvizsgálatát szükségesnek tartotta és azt az előterjesztés melléklete szerinti megváltozott formában elfogadja.
2. Mesterszállás Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete jelen határozata a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítésének és a felülvizsgálat nyomon követésének támogatására létrehozott szoftver dokumentumai közé feltöltésre kerül.

Felelős: Molnár Sándor polgármester

Határidő: 2025. december 31.

A határozat végrehajtásában közreműködik:

Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Mesterszállási Kirendeltsége

A képviselő-testület határozatáról értesül:

1. Molnár Sándor polgármester, Helyben
2. Barna Géza alpolgármester, Helyben
3. dr. Enyedi Mihály jegyző, Helyben
4. dr. Balla Vilmos, aljegyző Helyben
5. Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Mesterszállási Kirendeltsége, Helyben
6. Képviselő-testület tagjai, Helyben
7. Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság
5000 Szolnok, Kellner Gyula utca 2-4.

Molnár Sándor
polgármester

Finta Adrienn
kirendeltség-vezető

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mesterszállás Községi Önkormányzat

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	113
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	115
1. Jogszabályi háttér bemutatása	115
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	63
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	76
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	84
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	85
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
1. A HEP IT részletei	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	86
Mesterszállás jövőképe	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
3. Megvalósítás	93
3.1 A megvalósítás előkészítése	93
3.2 A megvalósítás folyamata	93
3.3 Monitoring és visszacsatolás	95
3.4 Nyilvánosság	95
3.5 Kötelezettségek és felelősség	96
3.6 Érvényesülés, módosítás	97
4. Elfogadás módja és dátuma	98

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, a Mesterszállás Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mesterszállás község Jász-Nagykun-Szolnok megye déli részén, Békés megye határában fekszik. Alacsony, csaknem tökéletesen sík területe a szabályozás előtt hatalmas ártér volt, melyen összefolyt a Berettyó és a Körös árvice és jellegzetes folyami üledéket hagyott maga után. A szabályozás idején a Körös zegzugos és a Tiszától csak méreteiben különböző kanyarulatait átvágták, áradásait pedig gáttal a kanyarulatok zugaira korlátozták.

A település megközelíthető közúton: Kunszentmártonból indulva a 44-es úton Szarvas felé Öcsödig, onnan 10 km észak felé.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Első írásos említése 1524-ből származik, ekkor a Nagykunsághoz tartozó Kolbászszerk része volt. Egy Mesther nevű kuntól kapta elnevezését. Kunok éltek itt korábban, ezt bizonyítják azok a kun nevek, amiket lakosai még a XVI. században is viseltek. A község az egykori Bűdös-ér partján, a Fekete-halomra épített templom körül alakult ki. Ugyanez év (dec. elején) János király Czibak Imrével a Szent Koronát magukkal hozva, itt szállt meg, azután Tisza-Varsán felé folytatták útjukat. A község közép nagyságú helység lehetett, mert az 1549. évi rovásos adóösszeírás szerint 12 kapu után 13 forint és 20 dénárt fizetett adóul. 1552-ben Egerhez adózott, míg 1558-ban a megye intézkedésére Gyula várához csatolták, ahova 12 forint hadisegélyt fizetett. Továbbra is a királyi korona javadalma maradt, az 1559. évi összeírás szerint jövedelmét Gyula várának kormányzója kezelte. Gazdagsága emelkedett, mert mint királyi birtok 16 kapu után adózott 17 forintot és 60 dénárt. 1566-ban ismét Kolbászszerkhez tartozott és az ittlakó kunok a szomszéd birtokokat háborgatták. A nádor ekkor szigorúan megfedte őket. A kun telepek gyarapodtak, mert 1570-ben az akkori rovásos összeírás szerint 14 forint adót fizetett mind külön kunkapitányság, akkor 64 egész telkes lakosa és egy elhagyott telke volt. Tegzes pénzül 36 forintot fizetett. 1567-ben Ungnad Kristóf birtoka, kinek Rátz István és Pettke István nevű tisztjei 1570-ben az egész környéket sanyargatták. Elvittek 80 ökröt és 50 forintot a gyér lakosságtól. 1593-ban a török felégette a községet. Később a jászberényi török katonaság kapta zsold fejében, akik a megmaradt lakosságot egy évre felmentették az adófizetés alól. Mindamellet lassan elnéptelenedett. 1616-ban, sőt még 1629-ben is mint elpusztult helység szerepel az összeírásokban.

A Rákóczi-féle szabadságharc alatt a labanc-rác csapatok megsarcolták a lakosságot. 1719-ben nagyobb számú telepes jött a községbe.

1897-ig mint pusztta Kunszentmártonhoz tartozott. 1897. január 1. óta önálló nagyközség.

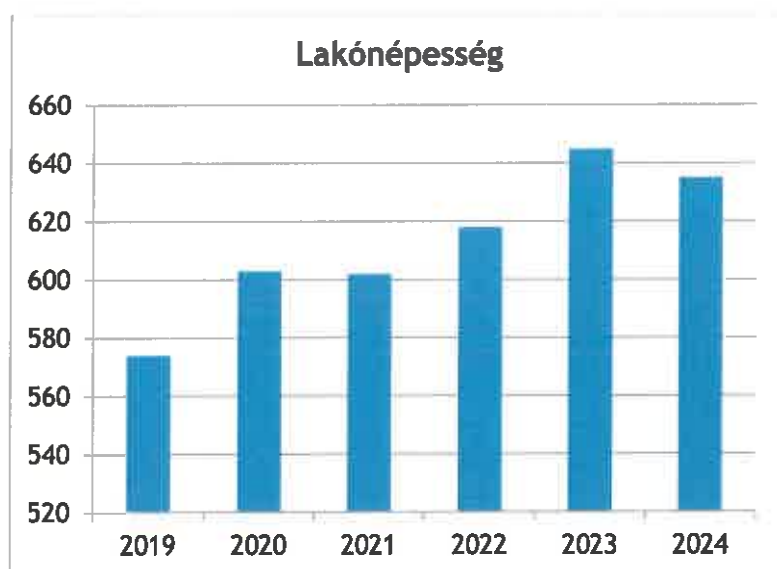

Vagyona 6 középület. Lakosainak száma 1930-ban 1696 lélek volt, 875 férfi, 821 nő, a természetes szaporodás aránya 0,89%. A lakosságból 1601 római katolikus, 2 görög katolikus, 83 református, 10 evangélikus vallású volt. Lakóházainak száma 443. A római katolikus fiókegyház a kunszentmártoni anyaegyházhoz tartozik. A község iskola- és egyházfenntartó kegyúr vol. Kulturális intézményei a községi és a római katolikus ifjúsági könyvtár, a Kat. Kör, a Gazdaszövetség, a Polgári Olvasókör és az Ifjúsági Egyesület voltak. A község területe 7826 kat. hold.

Vasútállomása nincs, a legközelebbi vasútállomás Mezőtúron található.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	574	bázis év
2020	603	105,05%
2021	602	99,83%
2022	618	102,66%
2023	645	104,37%
2024	635	98,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

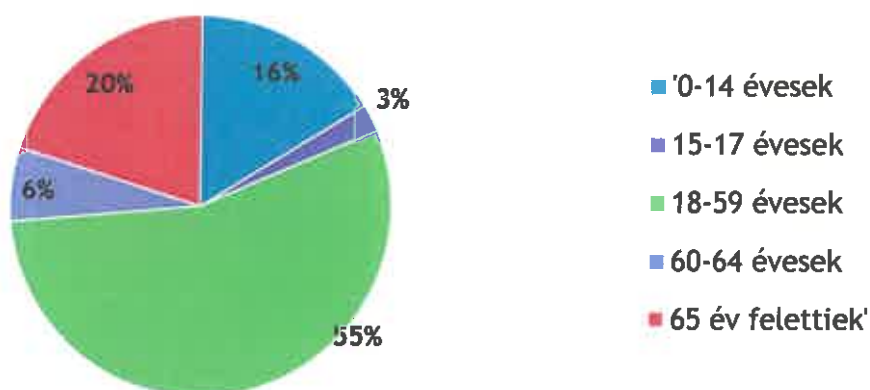
Mesterszállás lakónépesség száma 2007. január 1-jén még 715 fő volt, az elmúlt években azonban a lakónépesség számának tekintetében folyamatos csökkenés figyelhető meg, egészen 2020-ig, amikor is – ahogyan a fenti ábra is mutatja – látványosan emelkedett a Mesterszálláson lakók száma. Ennek oka, hogy a különböző kormányzati intézkedések miatt – falusi CSOK, babaváró támogatás stb. – egyre vonzóbbá váltak a kisebb települések, mind a fiatal, mind az idősebb korosztály számára. Mindezek ellenére a lakosságszám csökkenését nehéz megállítani; a 2017-es adatok szerint a népesség száma már csak 627 fő, majd ez a szám 2022-re már 618 főre csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	353	347	700	50,43%	49,57%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			19	2,71%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	57	42	99	8,14%	6,00%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	10	18	1,14%	1,43%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	195	183	378	27,86%	26,14%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	22	25	47	3,14%	3,57%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	71	87	158	10,14%	12,43%

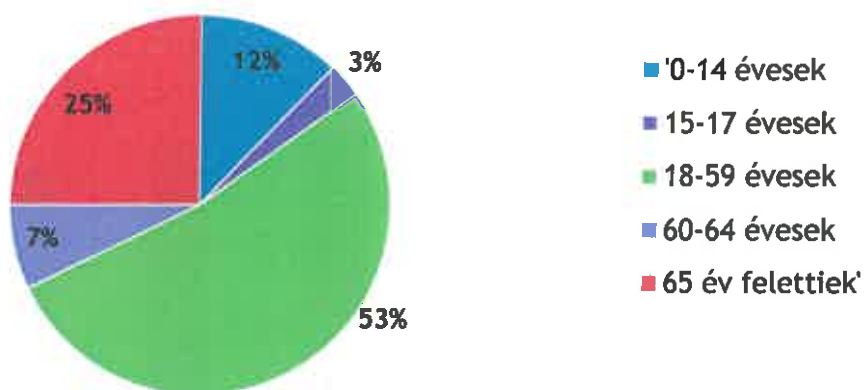
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A települési önkormányzat 2022. évi adatai szerint az állandó népesség nemek szerinti megoszlása:

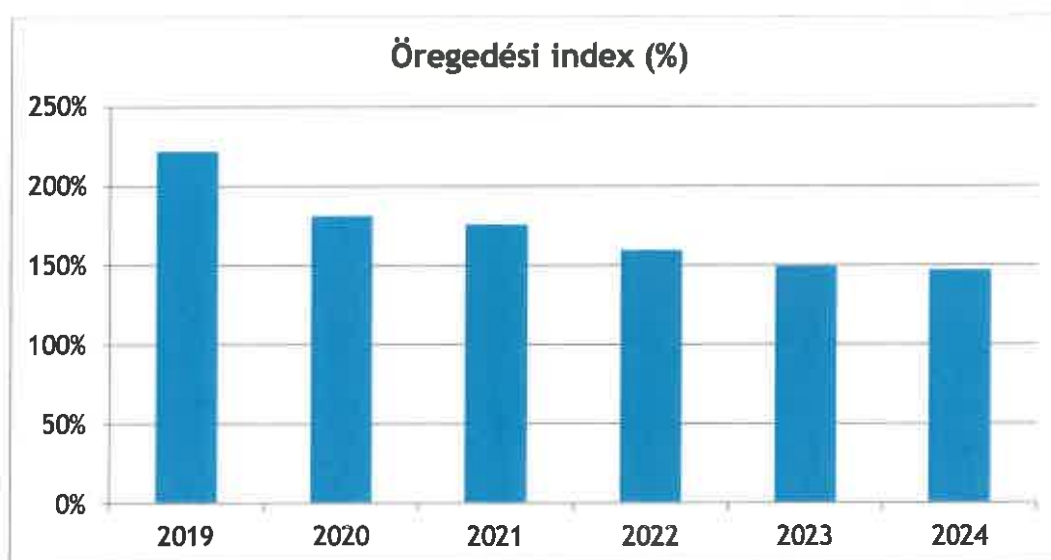
- 353 fő férfi, mely az állandó lakónépesség 51 %-a,
- 347 fő nő, mely az állandó lakónépesség 49 %-a.

A korcsoportbontás alapján megállapítható, hogy a 0-65 évesek megoszlásában és a 18-59 év közöttiek esetében is a férfiak aránya magasabb, tehát az aktív korú lakosságon belül magasabb a férfiak létszáma.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	171	77	222,08%
2020	167	92	181,52%
2021	162	92	176,09%
2022	158	99	159,60%
2023	160	107	149,53%
2024	159	108	147,22%

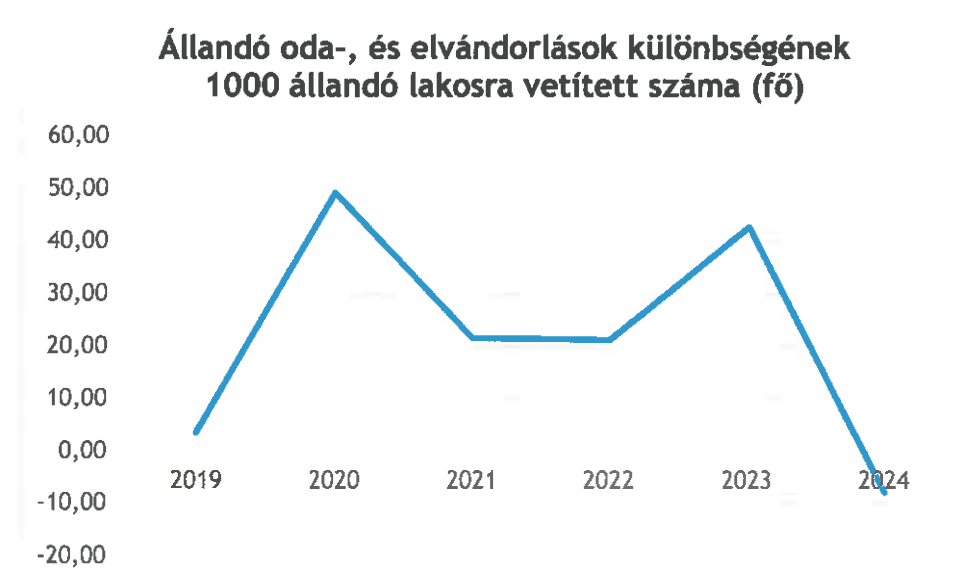
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti lakosra mennyi 65 éven felüli lakos jut. Az adatokból megállapítható, hogy az index az évek során folyamatosan változik (hullámozik). Egészen 2019-ig az idősek aránya több mint a duplája volt a fiatalok számának. Majd 2020-tól kezdődően – a korábban említett indokok miatt – ez az arány ugyan még mindig magas, azonban egy lassan csökkenő tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	3,44
2020	49,28
2021	21,58
2022	21,31
2023	42,76
2024	-7,81

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

Mesterszállás község állandó lakónépességének száma és annak évenkénti bontása mutatja, hogy a településen 2020-ig folyamatos volt a lakosságszám növekedése, majd 2021-től újra csökkenés figyelhető meg.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-25,80
2020	-6,80
2021	-26,56
2022	-11,48
2023	-3,17
2024	-6,25

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét az élve születések és a halálozások számának különbsége adja. A településen a halálozások száma hullámzó mértékben változott. 2019-ben és 2021-ben volt a legmagasabb, melyben a koronavírus-járványnak sajnos igen jelentős szerep jutott. A születések száma szintén nagyon változó volt, ennek tekintetében a 2020-as év mutatta a legmagasabb születésszámot az elmúlt öt évben. Míg a településen a korábbi években egyre kevesebb volt a születés, mint a halálozás, ezek aránya mostanra nagyjából egyenlő.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció és a szegregáció különböző formáinak a visszaszorítása. Az egyenlő bánásmód megsértése számos hátrányos helyzetű csoport esetében megfigyelhető jelenség. Mesterszállás Helyi Esélyegyenlőségi Programja kiemelten foglalkozik az öt legveszélyeztetettebb csoport; a fogyatékos személyek, a gyermekek, a nők, az idősek és a cigányok/romák esélyegyenlőségének biztosításával, ám relevancia esetén további esélyegyenlőségi célcsoportok beazonosítását is felvállalja, reagálva a helyi sajátosságokra. A program tehát azon csoportokra fókuszál, melyek tagjai számára a sikeres életvezetés és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelen lévő hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A program kiemelt figyelmet fordít:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén tapasztalható szegregáció, hátrányos megkülönböztetés felszámolására;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Értékként kezeljük:

A szolidaritást.

Településünk közösségének minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Ennek érdekében a fennálló fizikai és információs akadályokat meg kívánjuk szüntetni.

Méltányos és rugalmas bánásmód

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. Olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekszünk, amelyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

A pozitív diszkrimináció lehetősége

Az EU lehetővé teszi a nemek szerinti eltérő bánásmód alábbi formáit, ha annak célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, amire az EU nem kötelezi a tagállamokat.

A gyakorlat azt mutatja, hogy a hazánkban is egyre gyakrabban élnek a pozitív diszkrimináció eszközével, mert a diszkrimináció pusztá tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez. A pozitív diszkriminációt leggyakrabban a munkaerő-piaci érvényesülés és a közéletben való részvétel segítésére alkalmazzák.

A helyi közösség összetartó erejének továbbfejlesztése segítséget nyújthat abban, hogy ez a kis közösség minden tagja értékes láncszeme legyen a település életének. Továbbra is büszkék vagyunk arra, hogy a községünkben drog és alkoholprobléma a gyermekek körében nincs. Hatékonyan működik a gyermekek védelmét szolgáló jelzőrendszer a településen. Aktívan működik a helyi polgárőr egyesület, amelynek fő célja a bűncselekmények és szabálysértések megakadályozása, a községben élők biztonságának védelme.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Mesterszállás Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja:

Mesterszállás Községi Önkormányzatnak célja, hogy a település minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél- és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy Mesterszállás községben a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek.

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP intézkedési terve tartalmazza.

A HEP intézkedési terv célja:

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Költségvetési koncepció
- Gazdasági program
- Településrendezési terv, Településszerkezeti terv

Költségvetési koncepció:

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2014. évi módosítása következtében koncepciókészítési kötelezettséggel nem rendelkezik a képviselő-testület, a költségvetés tervezéséhez azonban elengedhetetlen a jövő évi tervek, elképzelések megfogalmazása, egy átfogó koncepció kidolgozása, mely meghatározza a főbb irányvonalakat, alapelveket, célkitűzéseket.

A Mesterszállás Községi Önkormányzat 2/2023. (II.15.) számú rendeletével fogadta el 2023. évi költségvetését. Az önkormányzat elrendelte, hogy minden egyes területen maximálisan ki kell használni a pályázati lehetőségeket. A Mesterszállás Községi Önkormányzat a változó jogszabályi környezet ellenére továbbra is feladatául tűzte ki az esélyegyenlőség megteremtése érdekében azt, hogy az intézmények – mint az óvoda, iskola, szociális intézmény, polgármesteri hivatal – a jövőben is hatékonyan, eredményesen, gazdaságosan, a gyermekek, ellátottak, ügyfelek érdekeit szem előtt tartva működni tudjanak.

Gazdasági program:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében az önkormányzat meghatározza gazdasági programját. A törvény értelmében:

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Mesterszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. április 30. napján fogadta el Kiss Gábor polgármester által előterjesztett polgármesteri programot, melynek jelentős és kiemelt eleme a faluközösség építése, annak érdekében, hogy a mesterszállási emberek ebben a kis faluban minél jobban érezzék magukat, munkahelyek teremtdjenek, a közszolgáltatásokhoz minél jobban és egyszerűbben hozzáférjenek, annak színvonala folyamatosan javuljon az önkormányzat gazdasági stabilitásának megteremtése mellett.

Településrendezési terv:

A Mesterszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletét 2006. évben alkotta meg. A szabályzat tartalmazza a település rendezési tervét, melynek értelmében a község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A településrendezési terv is kiemelt célként fogalmazza meg a település folyamatos fejlődésének megvalósítását.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység fogalma Magyarországon sajnos a hétköznapi élet jelenségévé vált, mivel több mint 1 millió ember él ma Magyarországon mélyszegénységben. Ezen jelenség akkor áll fenn, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él és esélye sincs, hogy ebből önerőből kilépjen. Okai lehetnek társadalmi és gazdasági hátrányok, képzettségbeli hiányosságok, iskolai végzettség hiánya és a munkanélküliség.

A jelenség kialakulásának okai a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a képzések hiányosságaira, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység lakhatási, étkezési szokásokban és az ebből következő egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység kulcsfontosságú tényezője a családokban a gyermekek száma és a gyermekszegénység. Kiemelten fontos terület a hátrányos helyzetű térségekben élő családok, gyermekek, ill. a cigányok/romák helyzete.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát mindig az aktuális ellátást meghatározó jogszabály alapozza meg. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv (továbbiakban: Szocvtv.) 4 §-a a következőképpen határozza meg:

(1) a) jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b) és (1c) bekezdésben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjtv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

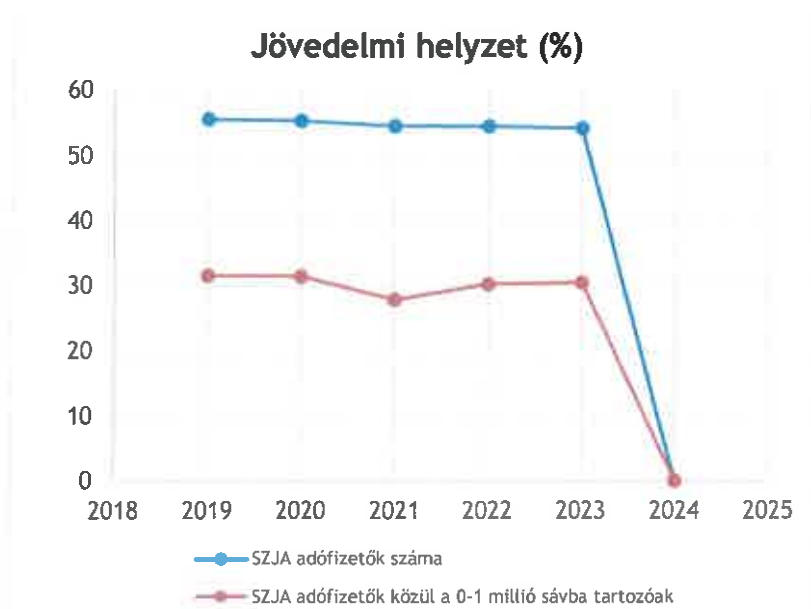
b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog, továbbá pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt – jövedelemként figyelembe nem vett – összeg, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetve összege a szociális vetítési alap összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke a szociális vetítési alap összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2019	55,54	31,54
2020	55,25	31,40
2021	54,49	27,84
2022	54,43	30,18
2023	54,07	30,39
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak

bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	3,69	5,42	4,56%
2020	3,64	7,25	5,45%
2021	3,20	6,31	4,76%
2022	2,22	8,26	5,24%
2023	3,10	5,02	4,06%
2024	4,89	5,66	5,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

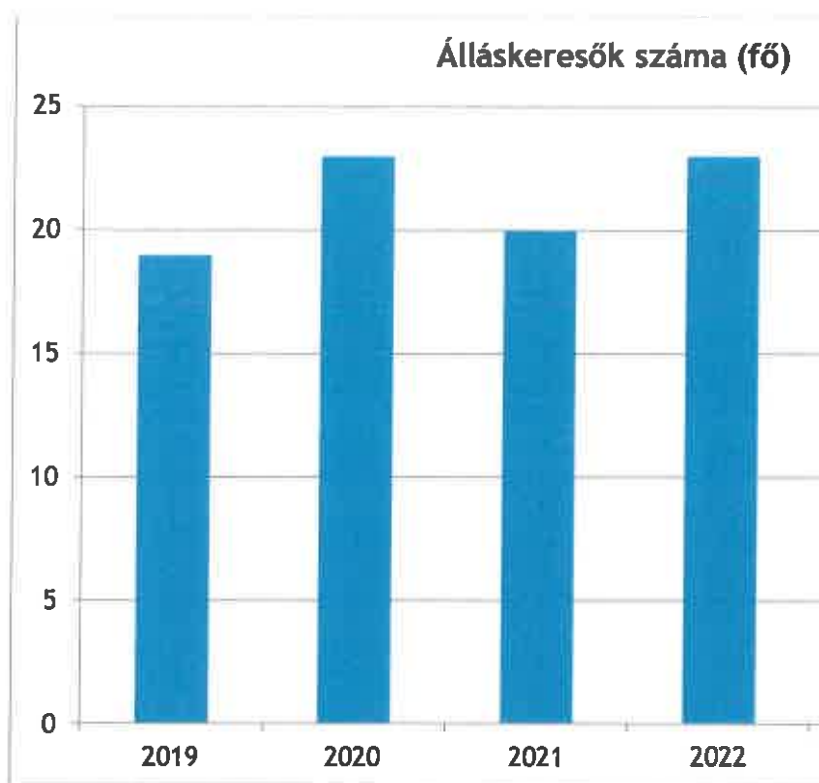
A fenti ábrákból kiderül, hogy a nők munkanélkülisége jóval meghaladja a férfiakét. Míg a munkanélküli férfiak aránya a vizsgált időszakban egy csökkenő, majd egy viszonylagosan stagnáló tendenciát mutat, addig a munkanélküli nők arányszáma igencsak hullámzó, de mindig jóval meghaladja a férfiak arányát. Ilyen tekintetben a 2022-es évben kiugróan magas a nők létszáma a férfiakhoz képest.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

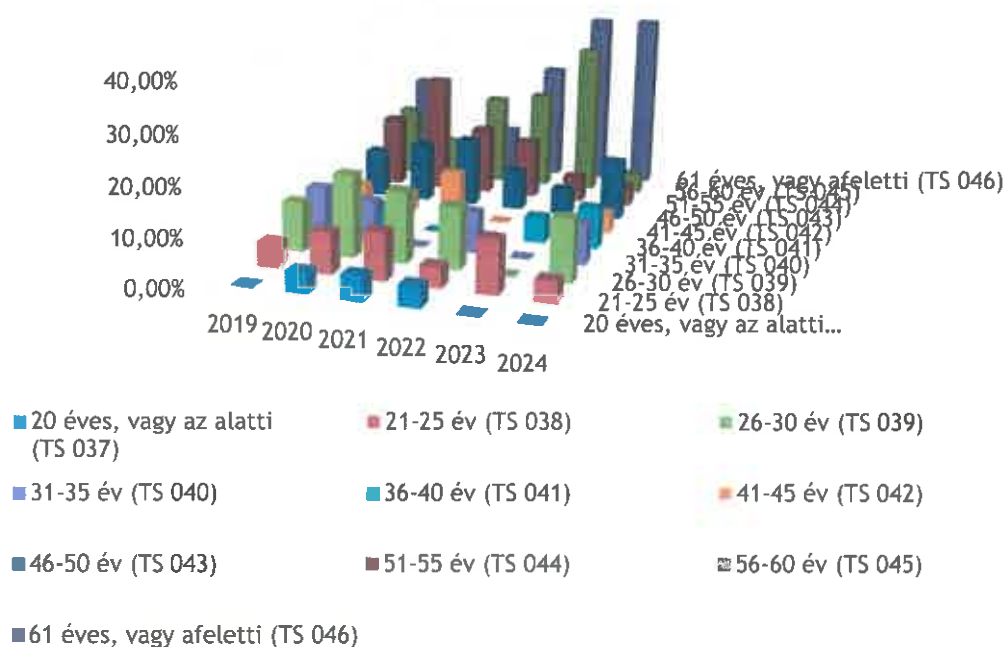
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	19	23	20	23	18	23
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00 %	4,35 %	5,00 %	4,35 %	0,00 %	0,00 %
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	2,00	1,00	2,00	1,00
	%	5,26 %	8,70 %	10,0 0%	4,35 %	11,1 1%	4,35 %
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	4,00	3,00	3,00	0,00	3,00
	%	10,5 3%	17,3 9%	15,0 0%	13,0 4%	0,00 %	13,0 4%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00	2,00
	%	10,5 3%	8,70 %	0,00 %	8,70 %	0,00 %	8,70 %
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	5,26 %	4,35 %	0,00 %	0,00 %	5,56 %	8,70 %
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	5,26 %	4,35 %	10,0 0%	0,00 %	0,00 %	4,35 %
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	3,00	3,00	2,00	1,00	3,00
	%	10,5 3%	13,0 4%	15,0 0%	8,70 %	5,56 %	13,0 4%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	6,00	3,00	3,00	1,00	1,00
	%	15,7 9%	26,0 9%	15,0 0%	13,0 4%	5,56 %	4,35 %
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	2,00	4,00	5,00	6,00	1,00
	%	15,7 9%	8,70 %	20,0 0%	21,7 4%	33,3 3%	4,35 %
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	1,00	2,00	6,00	7,00	9,00
	%	21,0 5%	4,35 %	10,0 0%	26,0 9%	38,8 9%	39,1 3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

Az ábrákból megállapítható, hogy az álláskeresők létszáma a 2017-es évben volt kimagasló, majd a vizsgált időszakban a létszámuk nem változott jelentős mértékben egyik irányban sem. 2020-ban, majd 2022-ben vehető észre az arányuk viszonylagos emelkedése, de ezek nem olyan kiugróan magas számok, mint a korábbi években. Korcsoport tekintetében az 51 évesnél idősebb lakosság körében volt magasabb a nyilvántartott álláskeresők létszáma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	68,42	69,23
2020	47,83	72,73
2021	55,00	63,64
2022	52,17	91,67
2023	77,78	71,43
2024	43,48	70,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

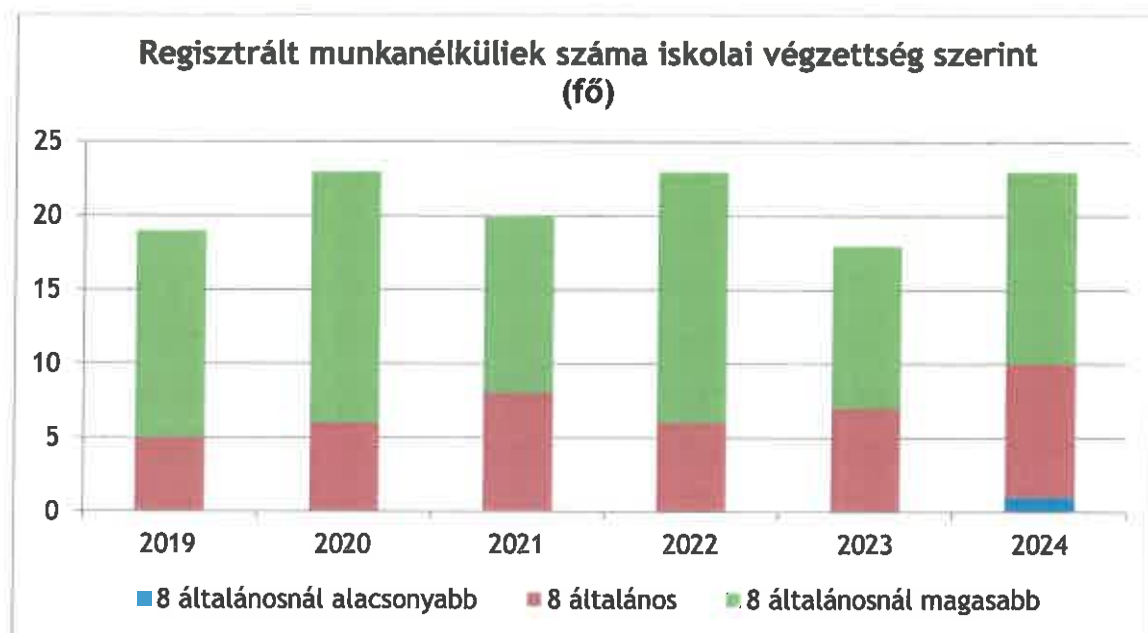

A 180 napnál hosszabb ideje álláskereső aránya sem egységes, de a 2018-as évet leszámítva ezen emberek közül is a nők aránya a magasabb, 2020-ban és különösen 2022-ben pedig kimagaslóan nagy a különbség a nemek között.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	19	0	0,00%	5	26,32%	14	73,68%
2020	23	0	0,00%	6	26,09%	17	73,91%
2021	20	0	0,00%	8	40,00%	12	60,00%
2022	23	0	0,00%	6	26,09%	17	73,91%
2023	18	0	0,00%	7	38,89%	11	61,11%
2024	23	1	4,35%	9	39,13%	13	56,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2017 óta a település álláskeresői legalább általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel bíró álláskeresők többiekhez viszonyított magas létszámára a településen helyben lévő munkahelyek hiánya adhat választ, ugyanis néhányuknak akadályozott lehet a más településen történő munkavállalás. De indoka lehet a magasabb iskolai végzettségnek a korábban már említett koronavírus-járvány is, amely sajnos cégek megszűnését, munkahelyek bezárását eredményezte. A település mezőgazdasági jellege miatt az alacsony iskolai végzettségűek számára a közmunkaprogram, valamint a mezőgazdasági iparág nyújt alternatívát a

foglalkoztatásra, azonban a középfokú vagy magasabb végzettségűek számára a településen kevesebb, a végzettséghez igazodó munkakör biztosított.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresői foglalkoztatására.

A településen igen jelentős a közfoglalkoztatás, ahol az önkormányzat átmeneti munkalehetőséget biztosít, határozott időtartamra, azok számára, akiknek önálló álláskeresői hosszú ideig eredménytelen volt.

Olyan emberek kaptak lehetőséget és esélyt, akiknek évek óta nem volt lehetőségük dolgozni, ezért számukra nehezebb a beilleszkedés, visszatérésük a munka világában.

A közfoglalkoztatás rendszere 2011. évtől kezdődően átalakult. Elsődleges cél hogy minél több munkára képes és kész aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget. Megszűnt a közmunkaprogram, a közcélú munka, valamint a közhasznú munkavégzés, és helyükbe az egységes közfoglalkoztatás lépett.

A közfoglalkoztatók körét és a közfoglalkoztatásban ellátható feladatokat külön jogszabály határozza meg.

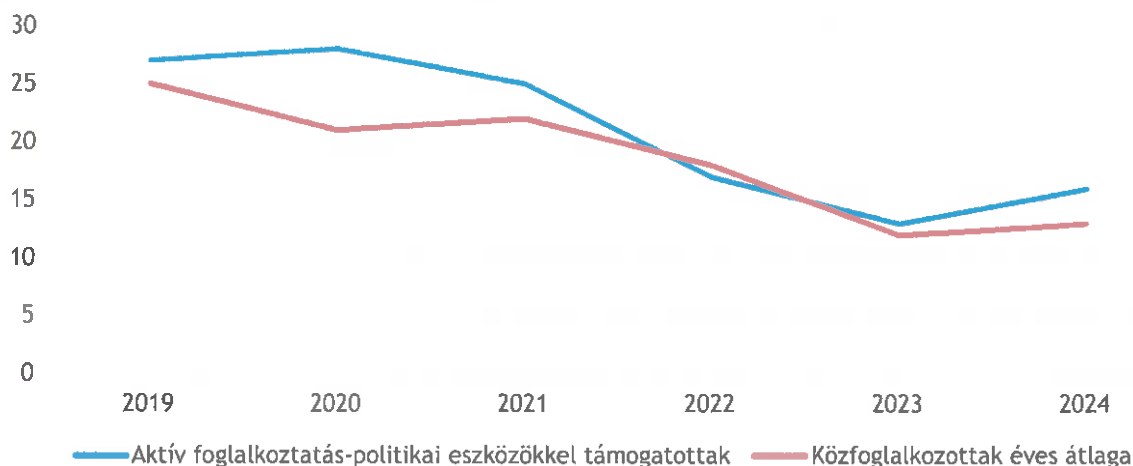
Közfoglalkoztatás típusai: rövid időtartamú közfoglalkoztatás, hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, országos közfoglalkoztatás, kistérségi startmunka mintaprogram

Míg a Mesterszállás Községi Önkormányzat a korábbi évek 20-22 fős létszámmal indította a közmunka programokat, ez a szám mára már csak 7-8 fő.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	27	25
2020	28	21
2021	25	22
2022	17	18
2023	13	12
2024	16	13

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

A táblázatból és a diagramból kiolvasható, hogy a közfoglalkoztatottak átlagos létszáma folyamatosan csökkent az elmúlt években, és 2017-hez képest 2022-re létszámuk majdnem a felére csökkent.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségei is hasonló helyzetben van, mint az aktív korú lakosságé. Jellemző, hogy elköltöznek a településről vagy nagyobb városokban próbálnak munkalehetőséghez jutni. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; a képzésekhez vagy továbbképzésekhez a való hozzáférésüket a munkaügyi központok segítik, más lehetőség nincs a településen.

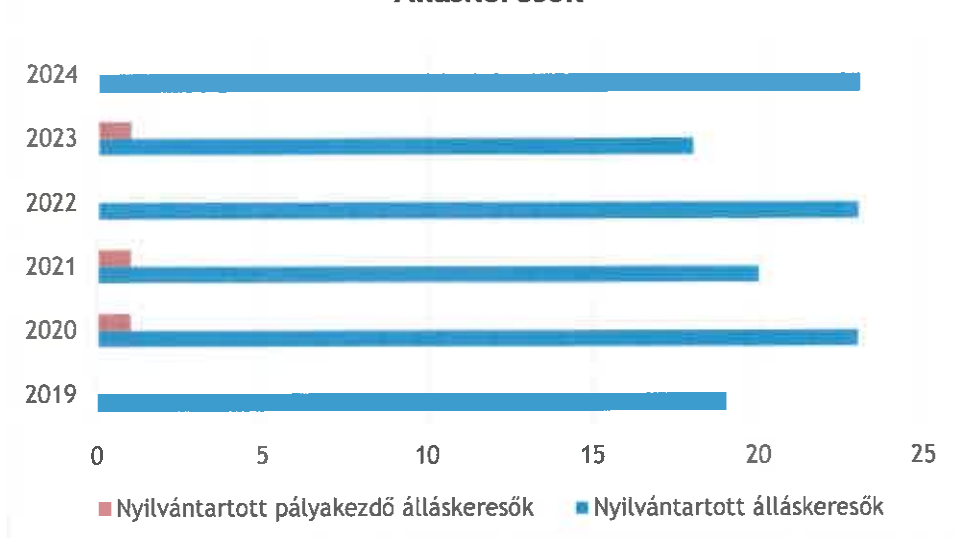
3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	19	0
2020	23	1
2021	20	1

2022	23	0
2023	18	1
2024	23	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső

A pályakezdő regisztrált álláskereső létszáma lényegesen alacsony, 2019-ben és 2022-ben pedig nem is volt ilyen személy.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőtt szakképzéshez történő hozzáférést a településen nem található, de a környező városokban erre lehetőség van.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

E társadalmi csoport foglalkoztatására a nyílt munkaerő piacon nehéz.

A közfoglalkoztatásban elsősorban a mélyszegénységben élők vesznek részt, ez azt jelenti, hogy számukra igen jelentős a rendszeres foglalkoztatási lehetőség.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordul, hogy a foglalkoztatók a fiatalokat a tapasztalatlanságuk miatt keresik kevésbé, míg az 50 éven felülieket pedig a vélt teljesítménycsökkenés zár ki nagyobb számban a foglalkoztatottak köréből.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Ilyen típusú képzésre sem biztosított a településen helyben való hozzáférés, viszont a környező településeken ilyen ismeretszerzésre is van lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ebben a fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- a képviselő-testület – az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – lakhatási támogatás, temetési támogatást és rendkívüli települési támogatást állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

- a járási hivatal: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, időskorúak járadéka ill. 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj).

Álláskeresők támogatása

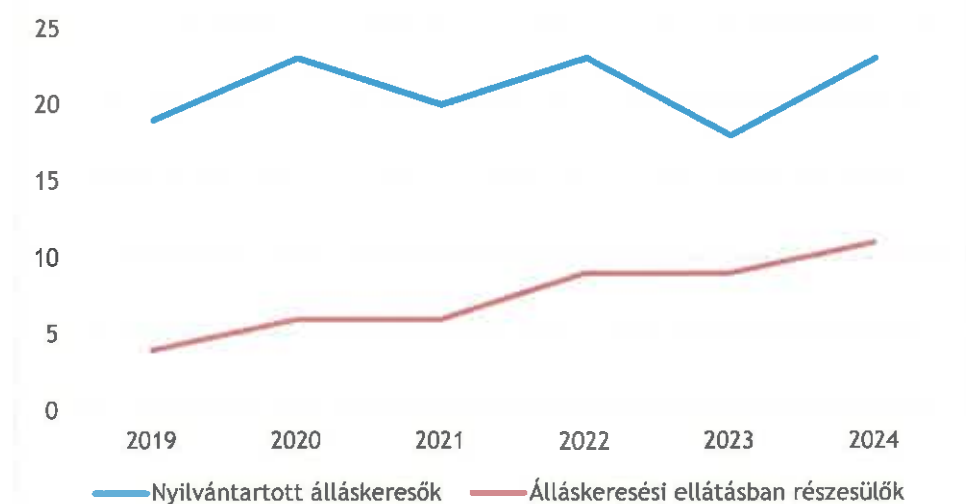
Foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások, az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás, a munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása, munkaerő-piaci programok támogatása, egyes általánostól eltérő foglalkoztatási formák támogatása álláskeresői járadék, illetve a nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint az álláskeresői ellátáshoz kapcsolódó és a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítése

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	35	9,14%	9	25,71%
2018	20	5,36%	5	25,00%
2019	19	5,22%	4	21,05%
2020	23	6,04%	6	26,09%
2021	20	5,21%	6	30,00%
2022	23	6,37%	9	39,13%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	7	36,84%	7	37,47%	11	57,89%
2020	3	13,04%	5	19,61%	9	39,13%
2021	4	20,00%	4	20,85%	10	50,00%
2022	3	13,04%	5	19,91%	12	52,17%
2023	2	11,11%	5	30,39%	11	61,11%

2024	2	8,70%	2	8,70%	13	56,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	1
2020	2
2021	2
2022	3
2023	2
2024	1

Forrás: TeIR, KSH

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g) akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

(1a) Az aktív korúak ellátása tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

(1b) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az egészségkárosodott személy egészségkárosodásának mértékét, az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségességét, valamint a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontját az eljáró hatóság szakkérdésként megvizsgálja. 25

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

- a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,
  - b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,
  - c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,
  - d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,
  - e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol
  - f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.
- (3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által ezen időtartam alatt folytatott keresőtevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.
- (4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság
- a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Flt. alapján folyósított álláskeresési ellátás időtartamának kimerítésétől,
  - b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,
  - c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.
- (4a) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Flt. szerinti álláskeresési ellátás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresési ellátás kimerítését követő nap.
- (5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak egy személy jogosult.
- (6) Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

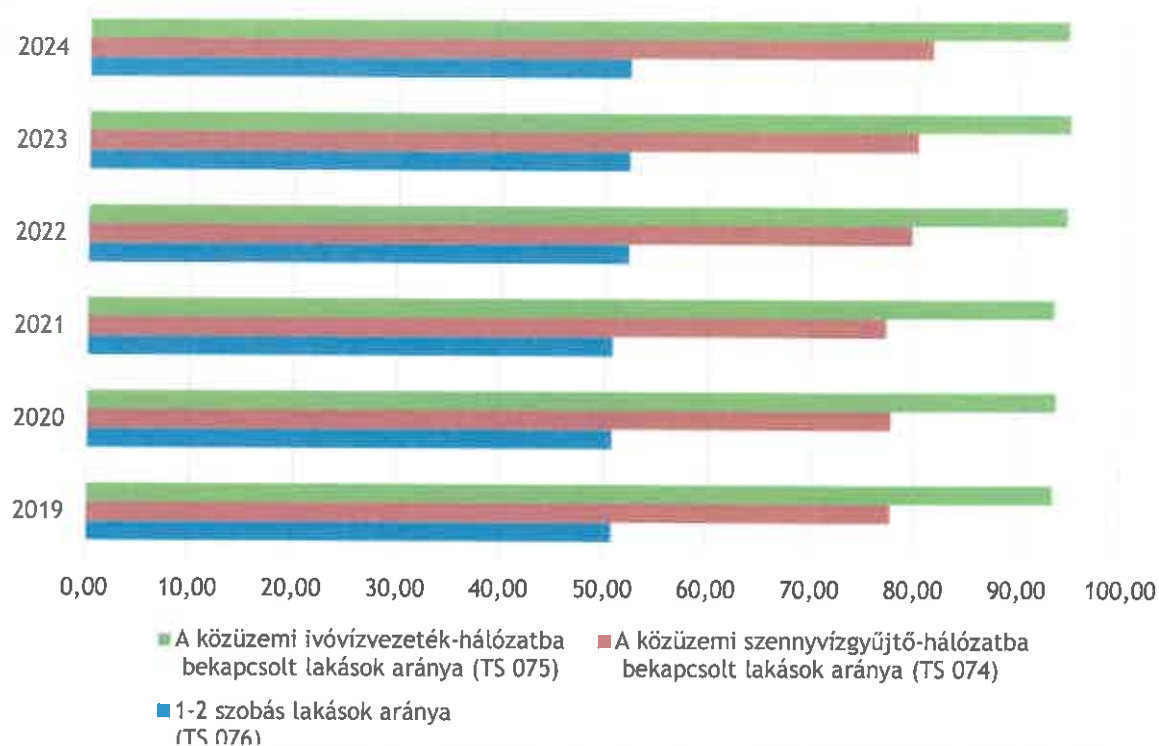
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzeti szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzeti ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	382	0	0,00	50,79	77,75	93,46
2020	382	0	0,00	50,79	77,75	93,72
2021	382	0	0,00	50,79	77,23	93,46
2022	373	0	0,00	52,28	79,62	94,64
2023	373	0	0,00	52,28	80,16	94,91
2024	373	0	0,00	52,28	81,50	94,64

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

A Mesterszállás Községi Önkormányzat tulajdonában 6 darab szociális bérlakás van, amely rászorultság alapján áll rendelkezésre. A szociális bérlakások évek óta a település összes lakásállományának 1,6%-át teszik ki.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	382	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	382	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	382	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	373	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2023	373	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	373	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Mesterszállás településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

Mesterszálláson lakhatást segítő támogatásként a már fentebb említett lakhatási támogatás, illetve esetenként adható rendkívüli települési támogatás.

A lakhatási támogatást a jogszabály alapján azon személyek igényelhetik, akik részére már nincs megállapított lakásfenntartási támogatás, illetve lejárt. A lakhatási támogatásnál a támogatásban részesülők száma azért csökkent, mert a helyi rendeletben szabályozott jogosultsági feltételeknél a jövedelemhatár jóval alacsonyabb lett, mint a lakásfenntartási támogatásnál volt.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	22
2020	n.a.	39
2021	n.a.	37
2022	n.a.	39
2023	n.a.	28
2024	n.a.	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Mesterszálláson is komoly probléma az eladósodottság, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős vagy több gyermekes családok esetében. A település lakossága körében is már egyre nagyobb számban jelentkeznek a közüzemi tartozások. A közüzemi díjak felhalmozódásnak problémáját enyhítendő, megfontolásra ajánlott az előre fizetős mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az itt élő lakosság jelentős része naponta közlekedik a falu központjába, illetve a környező településekre (pl. munkába, bevásárolni, orvoshoz stb.) A gyermekek napi nevelési és oktatási intézménybe történő szállításához is nélkülözhetetlen az utak megfelelő állapota, a tanyák megközelíthetősége. Az utak állapotát fel kell mérni, folyamatosan karbantartani, melyet a járási startmunka mezőgazdasági földutak karbantartása programjának keretében végez az önkormányzat helyi vállalkozókkal együttműködve. A tömegközlekedés a falu központjától megoldott, valamint külterületen részlegesen biztosított. Az infrastruktúra részben megoldott a tanyavilágban. Villany- és ivóvíz szolgáltatással a tanyákon élők többsége rendelkezik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

- a) *a telep / szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*

A szegregátumok az ún. alacsony státuszú népesség aránya, vagyis legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőknek és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezőknek az aktív korúakon belüli aránya alapján jelölhetők ki.

Szegregátumnak minősülnek azok a területek, ahol az alacsony státuszú népesség aránya meghaladja a 40%-ot. A szegregátumok kétezer fő alatti települések esetében a települések egésze szintjén kétezer fő feletti települések esetében a településrészek (háztömbök) szintjén jelölhetők ki. Ezen meghatározások alapján Mesterszállás községben nem található szegregátum, a település nem minősül szegregált településnek. (forrás: NFU)

- b) *a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;*

Nem releváns adat Mesterszálláson.

- c) *a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

Nincs ilyen veszélyeztetettnek minősülő településrész Mesterszálláson.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

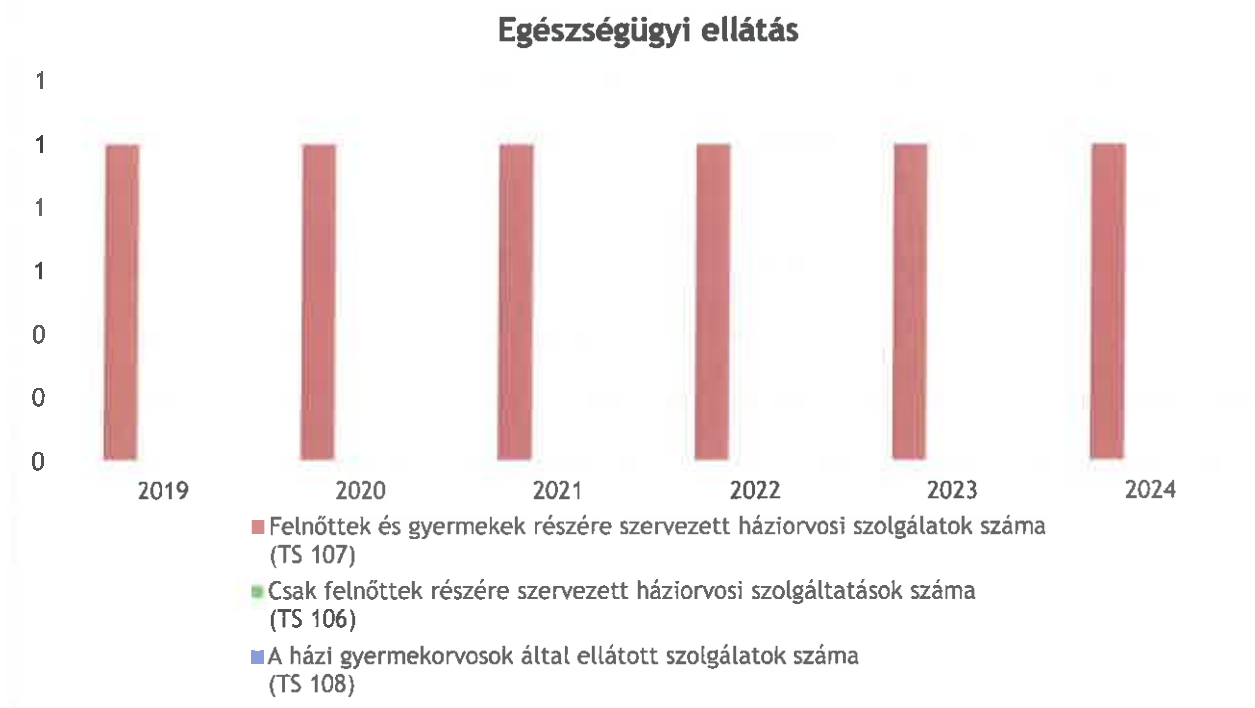
A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvos ok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertár ak száma (TS 110)	Közgyógyellát ási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	26	11,32
2020	1	0	0	1	26	12,45

2021	1	0	0	1	23	9,70
2022	1	0	0	2	20	9,00
2023	1	0	0	1	14	8,90
2024	1	0	0	1	17	9,30

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Mesterszálláson a település rendelkezik egy háziorvosi rendelővel, ahol a háziorvos felnőtteket és gyermekeket is ellát.

Közgyógyellátási igazolvány:

Az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt:

1. alanyi jogon,
2. normatív alapon,
3. méltányossági alapon.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátásokhoz a község lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az OTH ajánlásában nagyon fontos szempont: a cukor-, a só- és a zsiradékbevitel csökkentése. Erre törekedve a községi önkormányzat intézményeiben kerülnek a zsíros húsok, húskészítmények és zsíros tejtermékek használatát. Helyettük alacsony zsírtartalmú sertés-, csirke- és pulykahús, halfilé, 12%-os zsírtartalmú tejföl szerepel a nyersanyagok között. Fokozatosan csökkentésre kerül az ételekben a cukor- és a sómennyiség, így már a gyermekek is megszokják és nem igénylik a túl sós és édes ízeket. A községi konyha étlapján csokoládé, alacsony gyümölcstartalmú cukrozott üdítőital nem szerepel. A pékáruk teljes kiőrlésű és korpás lisztből, különböző magvak felhasználásával készülnek. Naponta többször tej vagy tejtermék, zöldség és gyümölcs szerepel az étlapon. A zöldségfélét helyi őstermelőktől vásárolják. Évek óta rendszeresen, különösen a téli vitaminszegény időszakban szívesen fogyasztják a gyermekek a különböző gyümölcsöket is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település lehetőséget kínál a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Az önkormányzat, az iskola és az egyesületek által szervezett szabadidős és szünidős programok minden érdeklődő számára igénybe vehetőek. A település sportpályája egész évben rendelkezésre áll.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítanak. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A hozzáférést házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, szociális étkeztetés, támogató szolgálat, gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokkal biztosítja a település.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs ilyen tapasztalat, Mesterszálláson ilyen jellegű jelzés nem volt.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nincs ismert adat a településre vonatkozóan.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A település kis lélekszámára tekintettel a lakosok ismerik egymást, szívesen vesznek részt helyi közösségi rendezvényeken (falunapok, főzőversenyek stb.). A település belterülete jórészt a századfordulón alakult ki, erre az időszakra jellemző volt a falu érdekében végzett közösségi munka. A lakosság aktív, a társadalmi összefogás ereje több rendezvény megvalósításában komoly szerepet játszott. A lakosság összefogásának köszönhetően a rendezvényeink sikeresek, jó hangulatúak és mindenki megelégedésére szolgálnak.

A településen több civil szervezet is tevékenykedik:

- Mesterszállás Községért Közalapítvány
- Községi Polgárőrség
- Községi Tűzoltó Egyesület
- Mester Vadásztársaság
- Gazdakör

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	111	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élő etnikai lakosság beilleszkedett a község közösségébe, az együttélés során nem számottevők a konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat családgondozója közreműködésével évszakonkénti ingyenes élelmiszerosztást szervez.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Mesterszálláson nincs ilyen adat.

e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem működik a településen roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>Beazonosított problémák</i>	<i>Fejlesztési lehetőségek</i>

Tartós munkanélküliek aránya magas a nők körében	Munkaerő-piaci programok Felnőttképzés
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk lassan csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozza a munkalehetőségek hiánya.	Szakmai és gyakorlati tudás megszerzésének elősegítése.
Szegénység mérséklése	Adomány-programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	353	347	700	50,43%	49,57%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	19			2,71%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	57	42	99	8,14%	6,00%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	10	18	1,14%	1,43%

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

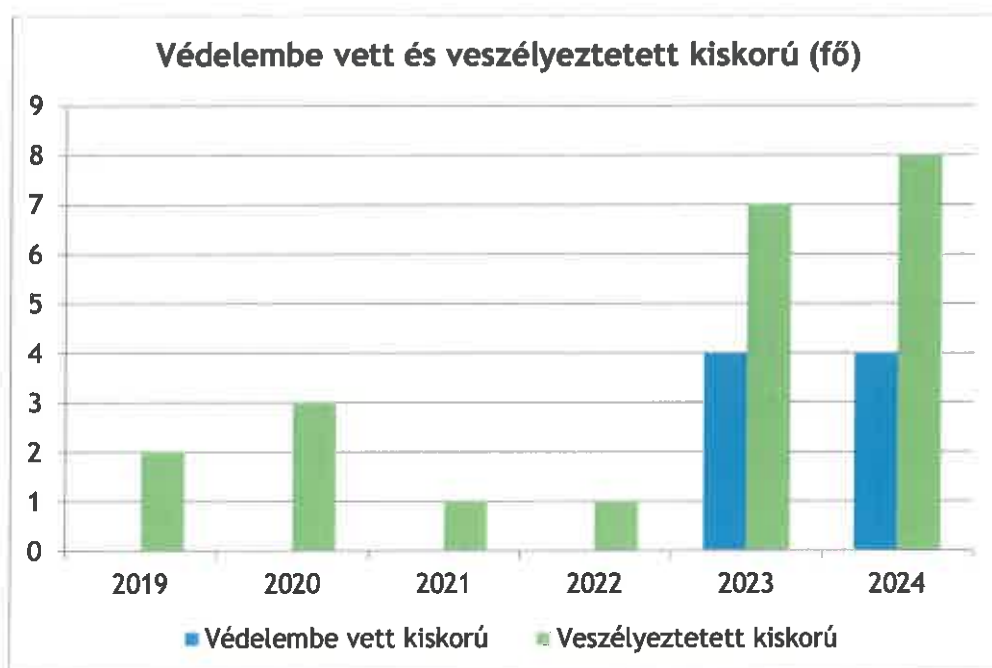
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
- gyermekétkezés, szünidei gyermekétkeztetés,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	0	2
2020	0	3
2021	0	1
2022	0	1
2023	4	7
2024	4	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja a Gyvt. 19. § (1) bekezdése értelmében annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,*
- b) a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,*
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.*

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege és a vagyoni érték nem haladja meg a Gyvt. által meghatározott értékhatárt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakóhelye (a 18/A. § (1) bekezdése szerint, ha a kérelmezőnek több lakcíme van, az illetékességet az a lakóhely vagy a tartózkodási hely alapozza meg, ahol életvitelszerűen lakik) szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

A feltételek fennállása esetén a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	17
2020	14
2021	18
2022	18
2023	15
2024	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

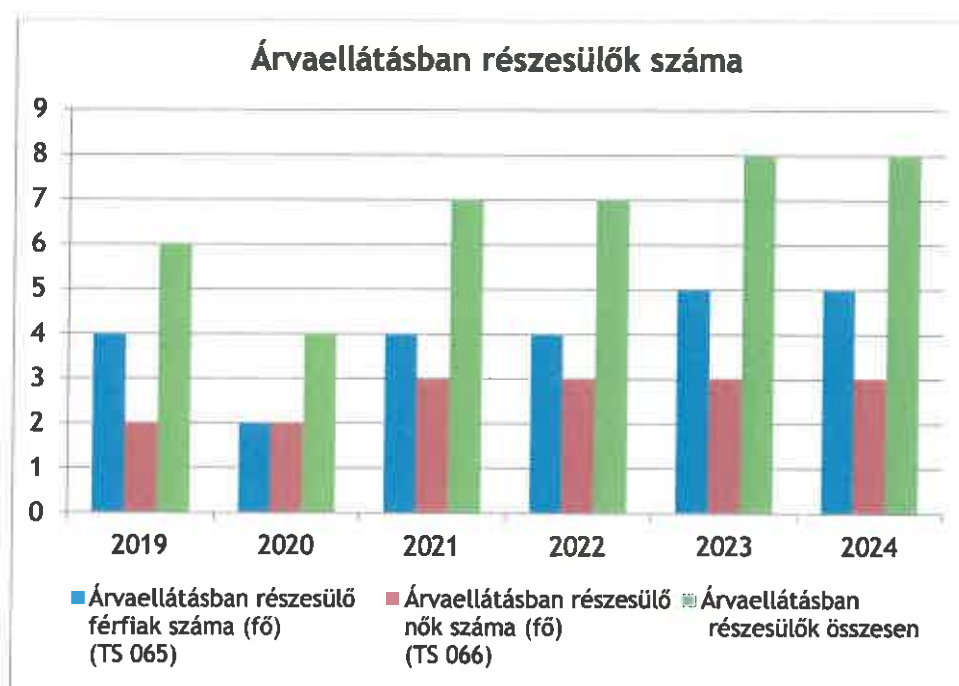
- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. „
- A hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kérelem alapján határozattal történik, mely határozatot a gyermek törvényes képviselőjén túl a hivatal a gyermek nevelési-oktatási intézményét is értesíti (a jogerős határozat egy példányának megküldésével).

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	4	2	6
2020	2	2	4
2021	4	3	7
2022	4	3	7
2023	5	3	8
2024	5	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- d) *ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői*

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Mesterszálláson nincs ilyen gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Mesterszálláson nincs ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Mesterszállás településen szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

1. a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
2. a fogorvosi alapellátásról,
3. az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
4. a védőnői ellátásról,
5. az iskola-egészségügyi ellátásról.

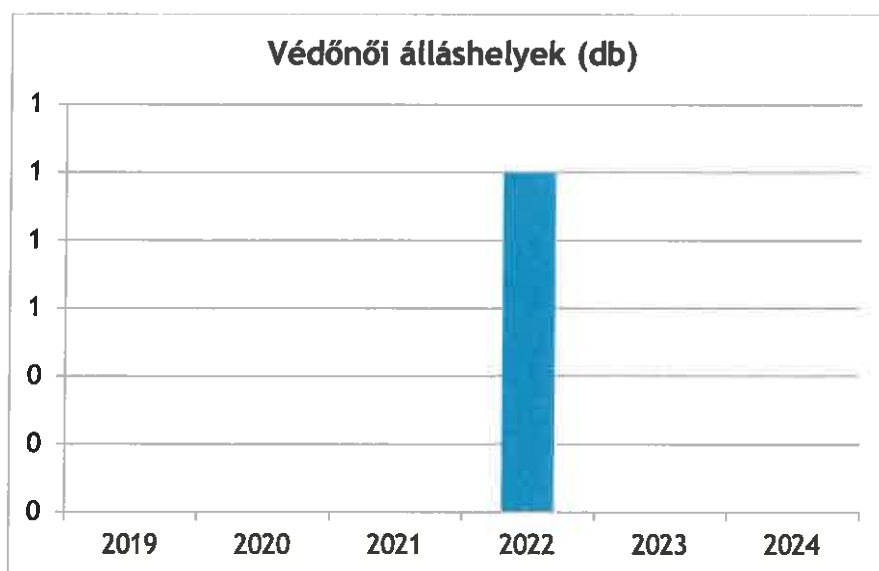
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Mesterszállás község védőnői ellátását egy fő védőnő végzi, a gyermeklétszám alapján az országos átlaghoz képest viszonylag alacsony esetszámmal.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

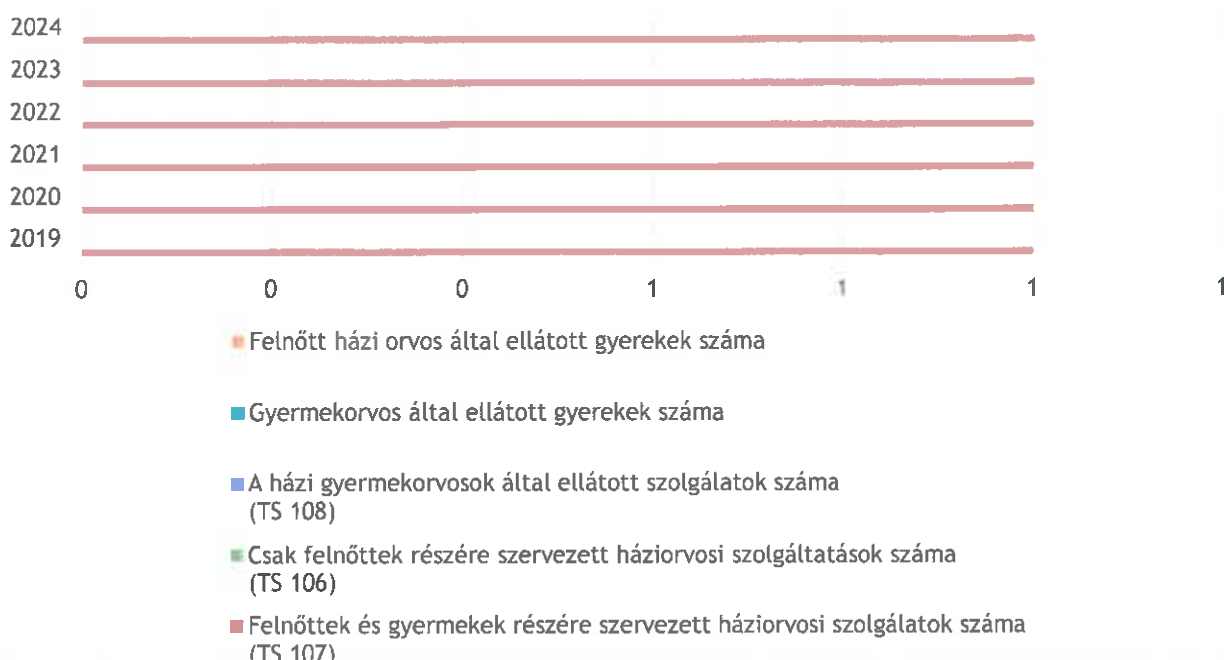

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, nem áll rendelkezésre az óvodák fizikai állapotának és költségvetési helyzetének részleteire kiterjedő egységes regiszter, nem lehet pontosan tudni az óvodáskorú gyermekek településközi ingázásának adatait. Ugyancsak nehezítik az ellátáshoz történő hozzáférés minőségének megítélését a már említett, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartásának hiányosságai. Fontos, hogy a szabályozásra is visszavezethetően nem megoldott a speciális fejlesztésre szoruló gyermekek óvodáskor előtti statisztikai adatainak gyűjtése, azonban törekedni kell arra, hogy ezen adatok helyben rendelkezésre álljanak.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének

elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.

2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mesterszálláson nem működik bölcsőde.

f) gyermekvédelem;

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel az 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) alapelveinek és céljainak megvalósulását.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Mesterszálláson nem releváns információ. A családsegítő és gyermekjóléti ellátás jelzőrendszerével valamint a rendőrséggel való együttműködés keretében a krízishelyzetben való intézkedés biztosított.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat, az iskola és az egyesületek által szervezett szabadidős és szünidős programok a település minden gyermeke számára igénybe vehető. A település sportpályája egész évben rendelkezésre áll.

A fiatalok szabadidejének hasznos eltöltéséhez fontos lenne, hogy az önkormányzat biztosítson részükre olyan helyiséget, ahol megfelelő körülmények között a szabadidős, szünidős programok szervezése megoldott lenne, egyben a bevándorló családoknak ez egy vonzóbb lehetőség. Ennek megvalósítására pályázati lehetőséget keres az önkormányzat, illetve a civil szervezetek is.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek ingyenes intézményi étkezésre jogosultak. A településen az óvodában és iskolában napi 3-szori étkezés, melyből napi egyszeri meleg étkezés biztosított ingyenesen. Továbbá 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, ill. három- vagy többgyermekes családban él. Ugyancsak Ingyenes tankönyvellátásra jogosult minden általános iskolás gyermek.

A szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat biztosítja a szülők nyilatkozataik alapján minden hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére. A gyermekek részére napi egyszeri meleg étel formájában kerül biztosításra a szünidei étkezés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs ismert adat a településre vonatkozóan.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs ismert adat a településre vonatkozóan.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

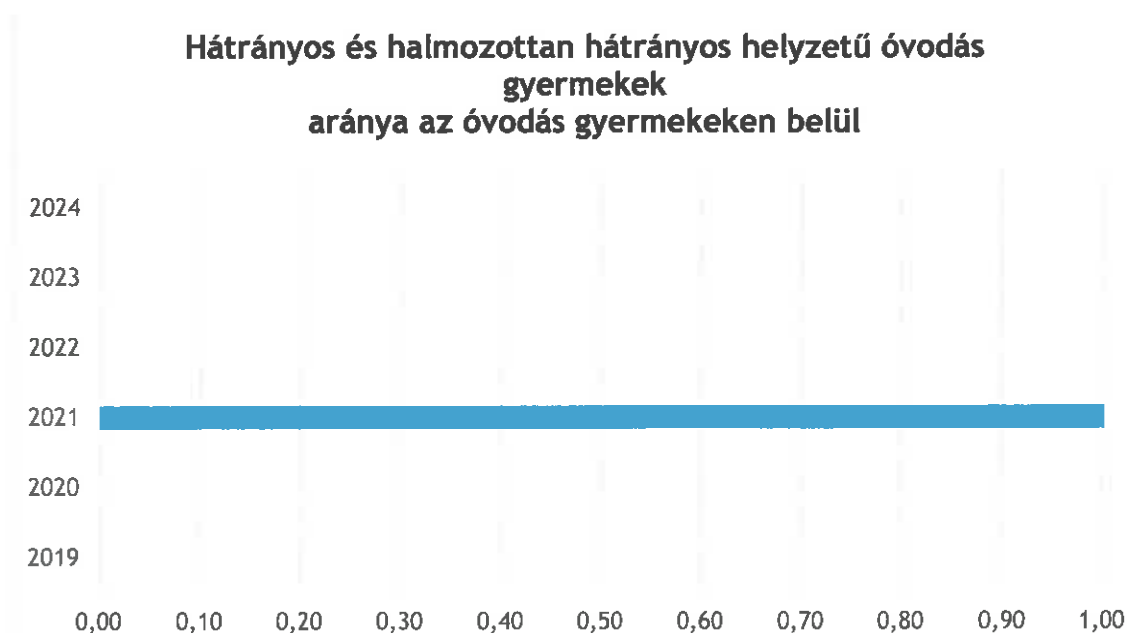
Fogyatékos gyermekek ellátása szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben történhet. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem

képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	10	0	0,00
2020	17	0	0,00
2021	24	2	8,33
2022	20	0	0,00
2023	23	0	0,00
2024	20	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

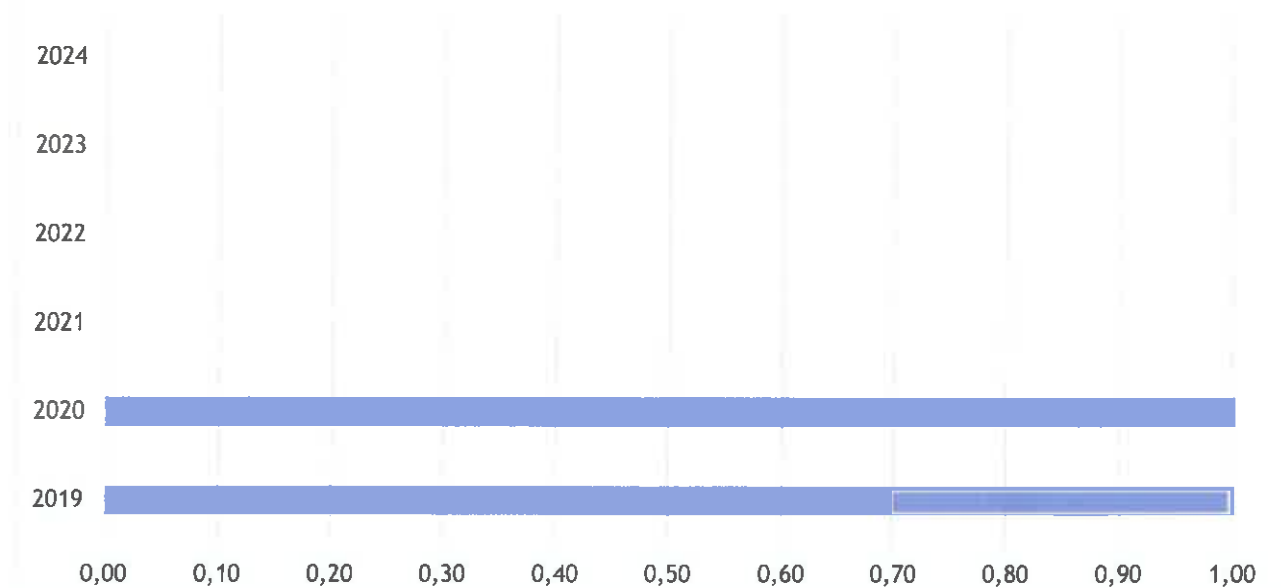

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	2	13,33
2020	n.a.	1	5,26
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00
2024	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

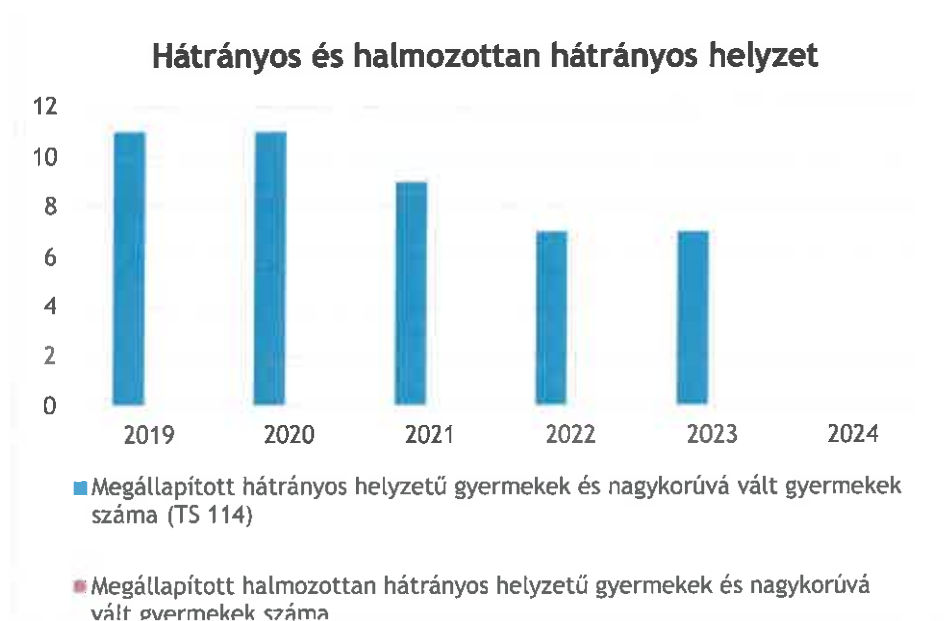
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	11	0
2020	11	0
2021	9	0
2022	7	0
2023	7	0
2024	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

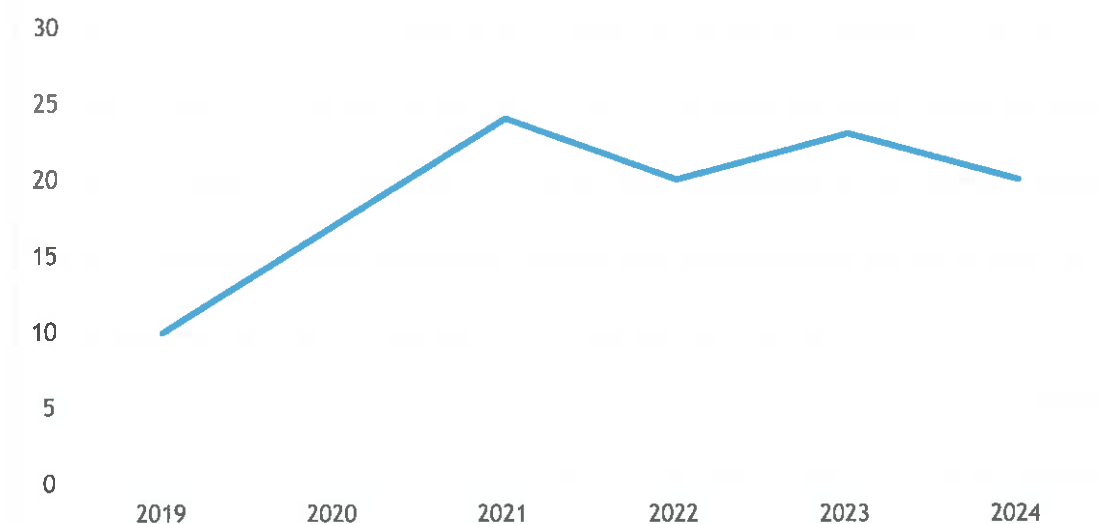
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	1	25	1	10	0	0	10
2020	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2021	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2022	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2023	n.a.	1	25	1	23	0	0	23
2024	n.a.	1	25	1	20	0	0	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati
adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

**Egy óvodai gyermekcsoportra
jutó gyermekek száma (TS 089)**

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	1	1	15,00	0,00
2020	0	1	1	19,00	5,26
2021	0	1	1	14,00	7,14
2022	0	1	1	19,00	5,26
2023	0	1	1	21,00	4,76
2024	0	1	1	28,00	10,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mesterszállás településen egy óvoda és egy általános iskola működik. Az óvodában egy összevont óvodai csoport áll rendelkezésre. Az iskola évek óta 2 összevont osztályt indít tanévenként; az egyiket első és harmadikos, a másikat másodikos és negyedikes gyerekek számára.

Általános iskola felső tagozat és középiskola nem található Mesterszálláson, ezen évfolyamok diákjai többségében a környékbeli nagyobb települések iskoláiba járnak. (Pl. Mezőtúr, Martfű)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatókozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	11
2020	n.a.	n.a.	n.a.	9
2021	n.a.	n.a.	n.a.	6
2022	n.a.	n.a.	n.a.	7
2023	n.a.	n.a.	n.a.	7
2024	n.a.	n.a.	n.a.	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
HHH igénybevétele	Tájékoztatás, lehetőségek nyújtása

Gyermekek kulturális programokhoz való hozzájárítása	Programok szervezése, helyi erőforrások felmérése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	3,69	5,42	4,56%
2020	3,64	7,25	5,45%
2021	3,2	6,31	4,76%
2022	2,22	8,26	5,24%
2023	3,1	5,02	4,06%
2024	4,89	5,66	5,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

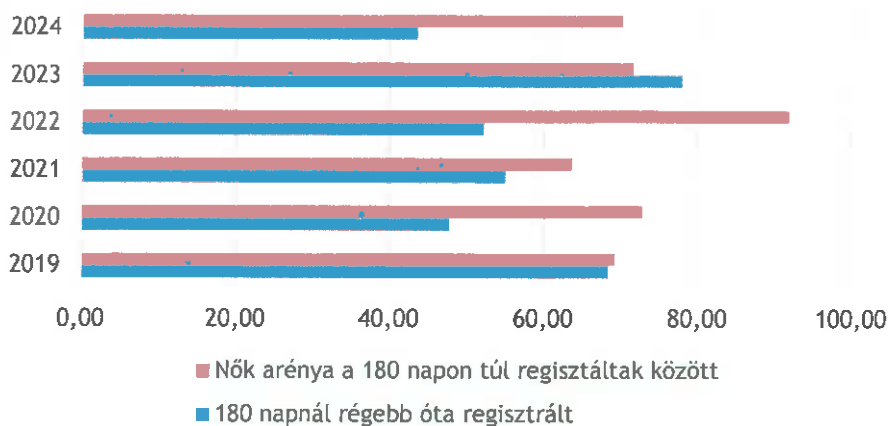
**5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje
nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	68,42	69,23
2020	47,83	72,73
2021	55	63,64

2022	52,17	91,67
2023	77,78	71,43
2024	43,48	70

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

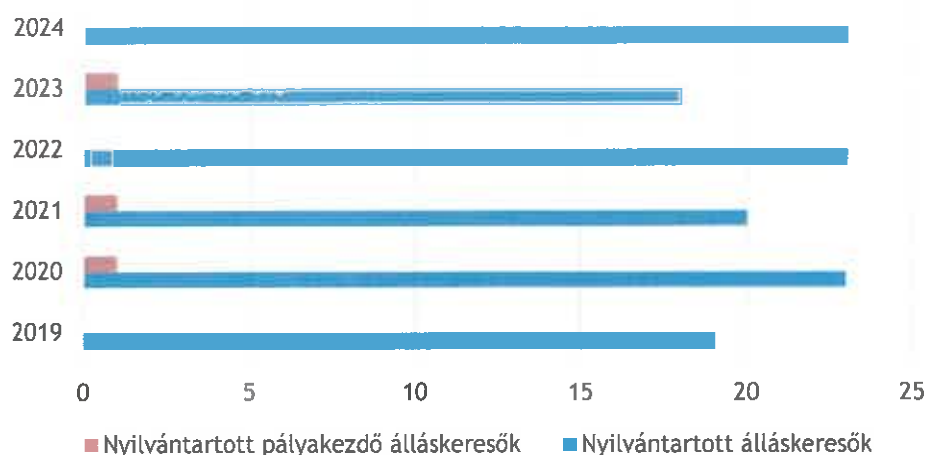
180 napnál hosszab ideje álláskeresők

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	19	0
2020	23	1
2021	20	1
2022	23	0
2023	18	1
2024	23	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső

A női elhelyezkedését tekintve változó az esély. Alapesetben egyenlő, azonban időről-időre változik, ahogy a munkalehetőségek jellege is változik; van, amikor a nők kerülnek előnybe.

A férfiak körében alacsonyabb a munkanélküliség, a nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon, és hátrányaikat erősítheti gyengébb fizikai felépítésük, fizikai erejük és sajnos a gyermekvállalás is.

Az esélyegyenlőség elősegítése szempontjából fontos támogatni és foglalkoztatni a gyed-ről, gyes-ről, esetleg családtag, hozzátartozó ápolásáról visszatérőket, amely csoportokba nagy általánosságban a nők tartoznak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az elhelyezkedéshez az adott munkakör betöltésére a legalkalmasabb személyeket veszik fel a munkáltatók. A munkaerő piacon az alacsony végzettségűek gyakran nem kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhat.

A munkaerő-piaci igények felmérése után a nők számára munkaügyi reintegrációs képzési és átképzési programok szervezésén vagy képzésbe való integrálásán keresztül vezethet az út a tartós foglalkoztatottság irányába.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A vizsgálat azt kutatja, hogy hány esetben tettek panaszt a településen hátrányos megkülönböztetés miatt. Javaslatokat az esetek számától és a jelentett esetek jellegéből következtetve kell tenni a probléma megoldására.

Mesterszálláson a fentiekkel kapcsolatosan nem történt jelentés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is. A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) kiszolgáltatottabb helyzetben vannak.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)

	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

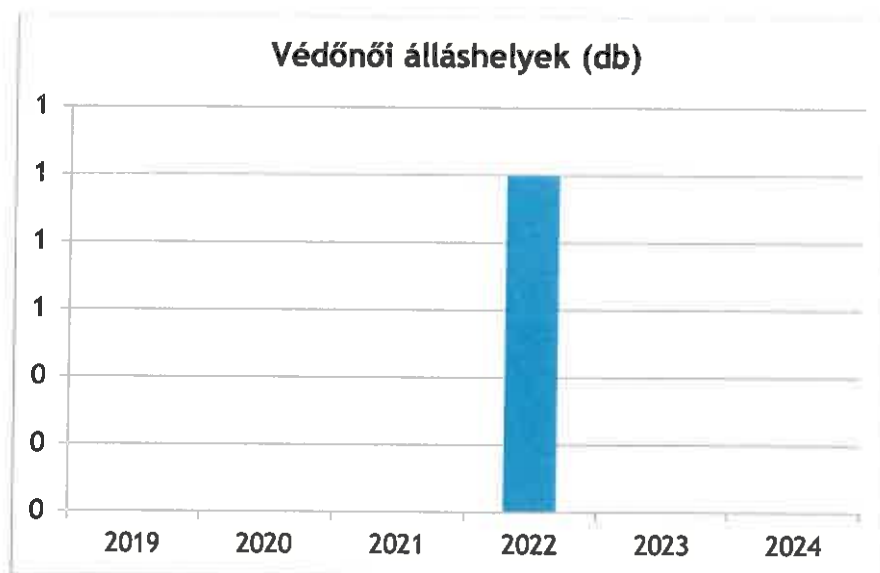
Jelenleg a munka világába visszatérő nők gyermekei elhelyezésének problémája Mesterszálláson nem megoldott, a női munkanélküliség egyik hordozója lehet a bölcsőde hiánya. A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetősége sem jellemző. A kisgyermekesek, a gyermeküket egyedül nevelők és a nagycsaládosok terheinek csökkentése és a közösségi kohézió erősítése érdekében szükségesnek mutatkozna, hogy a település intézményei és a szociális rendszer munkatársai, valamint a civil szervezetek összefogásával rendszeres családbarát programok és rendezvények működjenek.

A településen a gyermekek bölcsődei elhelyezése és a családi napközi nem biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban.

A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal kerül sor ilyen jellegű oktatásra.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnő nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Ezek a problémák jó része a családban marad. A szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a nevelési tanácsadók, a rendőri tevékenység egyre jobban összehangolt munkája eredményeként, a védelmi jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Mesterszálláson az elmúlt években ilyen jellegű bejelentés nem történt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Nincs információ a krízishelyzetbe kerülő családok számáról, arról, hogy az igénybe vehető szolgáltatások kapacitása megfelel-e a szükségleteknek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepvállalása Mesterszálláson megbecsülésnek övend, az önkormányzati dolgozók körében és a különböző intézményekben, valamint a civil szférában is jelentős a hölgyek részvétele. Ilyen szempontból hátrányos megkülönböztetésről nem beszélhetünk Mesterszálláson.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten is érintik a társadalmi problémák pl. munkanélküliség, bezártság érzés, magányosság, főleg a külterületeken élőket. Különböző nők számára induló programokkal a közösségi életbe az aktív korú lakosságot jobban be lehetne vonni, pl: női torna megjelenésével a településen. Az önszerveződő csoportok létrejöttét az önkormányzat technikai feltételek biztosításával támogatja.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes nők helyzetének javítása	Intézményes gyermekelhelyezés lehetőségeinek vizsgálata

Krízisállapotok vizsgálata- Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges	Adatbázis létrehozása
Önszerveződő csoportok hiánya	Aktorok felkutatása, szükségletfelmérés
Nők átképzési lehetőségei a munkaerő-piac igényeinek megfelelően	Képzési lehetőségek eljuttatása Mesterszállásra

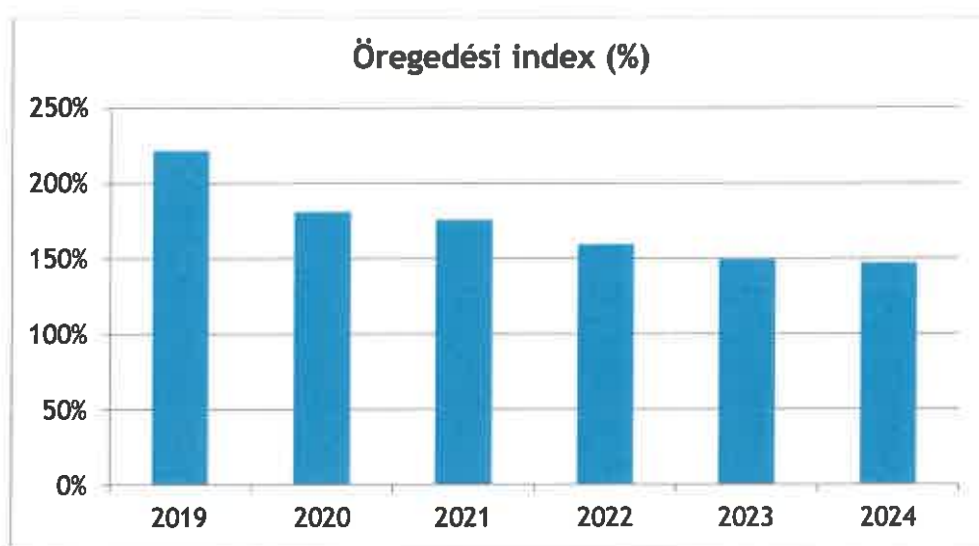
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	171	77	222,08%
2020	167	92	181,52%
2021	162	92	176,09%
2022	158	99	159,60%
2023	160	107	149,53%
2024	159	108	147,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai adataiból látható, hogy Mesterszállás lakosságának összetétele milyen mértékben változott az elmúlt években. Míg korábban a 65 év fölötti lakosság létszáma több mint a kétszerese volt a 14 év alatti gyermekekének, a tavalyi évre ez a szám alig több a másfélszeresénél.

Az idős lakosság a településen nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesül (saját jogú nyugdíj, hozzátartozói ellátás vagy házastársi pótlék).

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

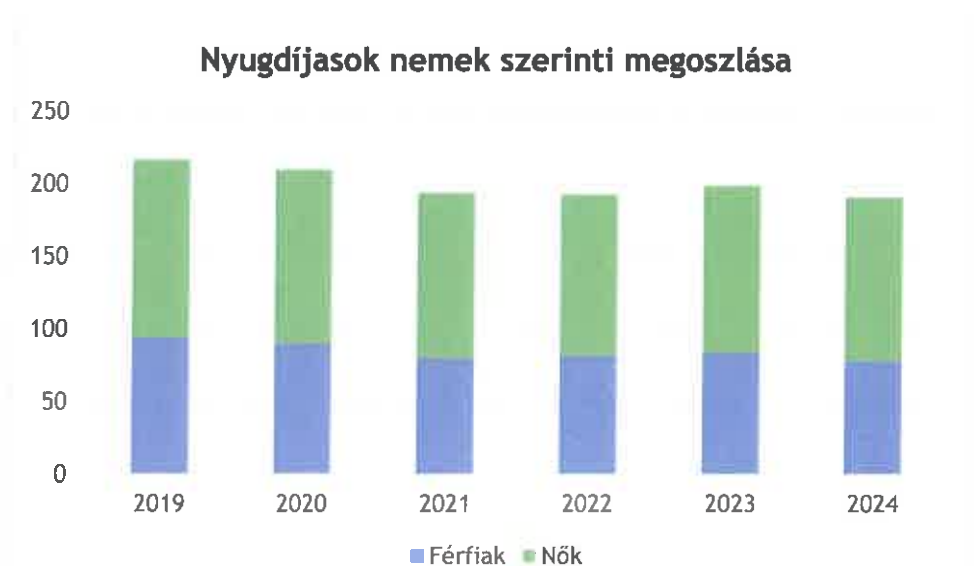
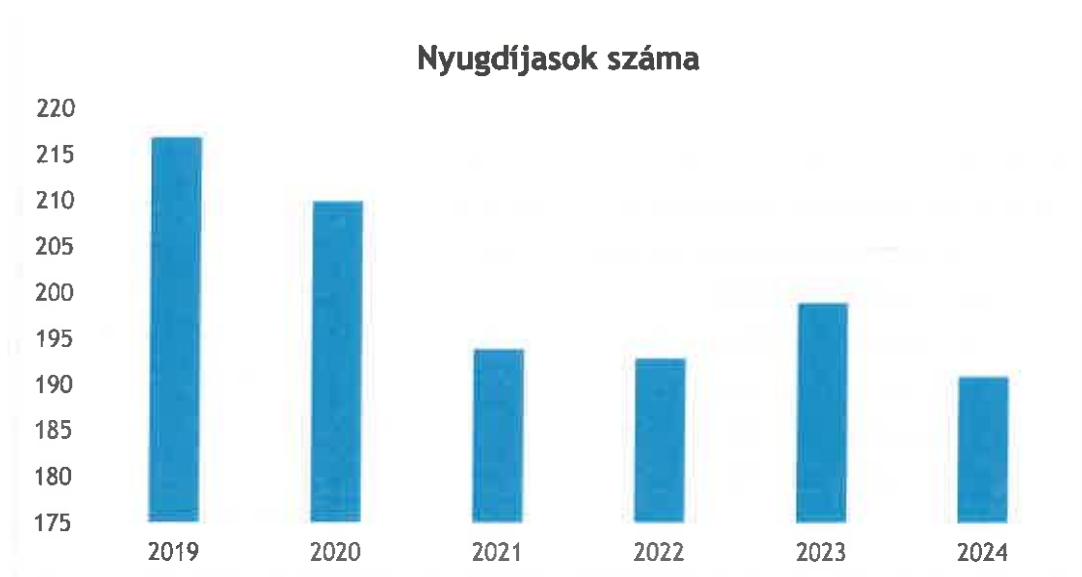
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint

5. özvegyi járadék.

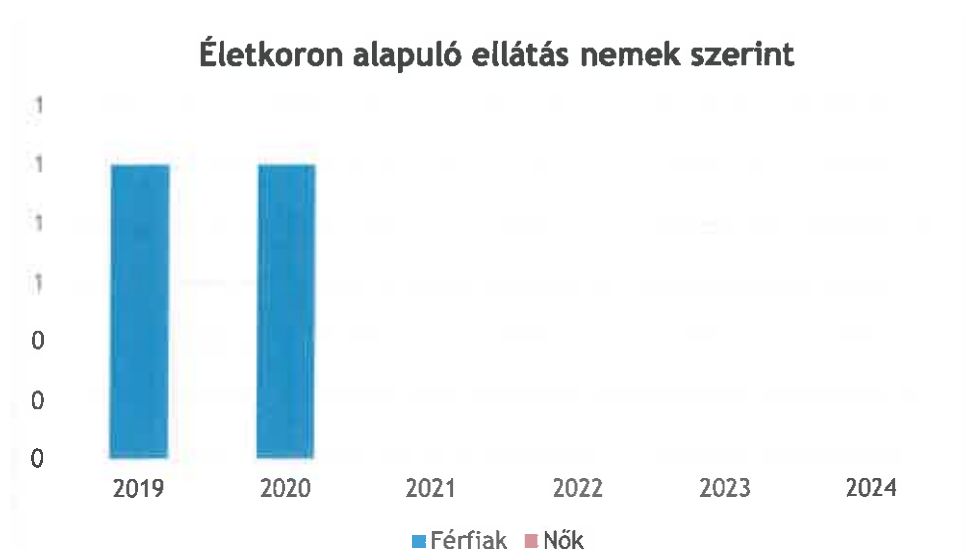
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	94	123	217
2020	90	120	210
2021	80	114	194
2022	82	111	193
2023	84	115	199
2024	78	113	191

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	1	0	74	83	1	14	5
2020	1	0	75	82	0	14	5
2021	0	0	69	79	0	14	4
2022	0	0	72	79	0	14	4
2023	0	0	72	81	0	15	3
2024	0	0	67	83	0	10	2

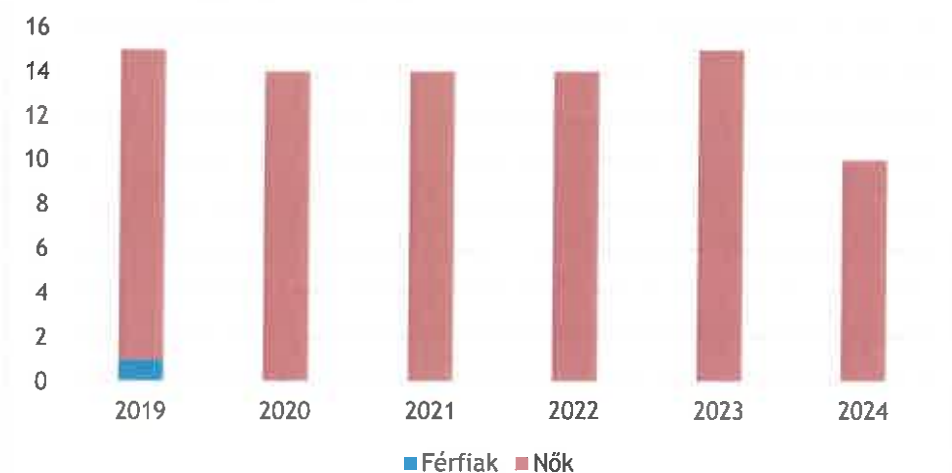
Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Ahogy a település népességszáma, úgy Mesterszálláson évről évre csökken az idős személyek aránya is. A település elöregedésének és a fiatalok elvándorlásának következménye, hogy a népességszám az idősök körében is csökkenő tendenciát mutat.

Az idősök között a nemek aránya az országos átlagnak megfelelően a nők irányába billen, az idős nők évente, mintegy 1,5-szer többen vannak, mint a hasonló korú férfiak.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	19	23	20	23	18	23
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	2	0	0	1
	%	5,26%	4,35%	10,00%	0,00%	0,00%	4,35%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	3	3	2	1	3
	%	10,53%	13,04%	15,00%	8,70%	5,56%	13,04%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	6	3	3	1	1
	%	15,79%	26,09%	15,00%	13,04%	5,56%	4,35%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	2	4	5	6	1
	%	15,79%	8,70%	20,00%	21,74%	33,33%	4,35%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	1	2	6	7	9
	%	21,05%	4,35%	10,00%	26,09%	38,89%	39,13%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A térségben és a településen nyugdíjasok tovább foglalkoztatása elenyésző, mivel a fiatalabb korosztályt alkalmazzák a munkáltatók, bár szakképzettségüknek megfelelő munkahely számukra is kevés van, de ők könnyebben mozdíthatók a környező települések munkalehetőségeire.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	171	0	12	55
2020	167	0	12	51
2021	162	0	11	43
2022	158	0	7	46
2023	160	0	12	43
2024	159	0	13	43

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Ellátások

Az idősök egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése az egészségügyi ellátott rendszeren belül biztosított.

A szociális szolgáltatásokat társulási formában biztosítja az önkormányzat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Mesterszállás vezetése kiemelten kezeli e korcsoportot, s intézményein keresztül biztosítja számukra a kulturális közeletbe való aktív bekapcsolódásukat.

c) idősök informatikai jártassága;

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Mesterszálláson működnek civil Egyesületek, ahová azokat az egyedülálló nyugdíjasokat várják, akik társaságra és programokra vágynak. Várják azokat a nyugdíjasokat is, akik párjukkal élnek és szeretnék a napjaikat nagyobb társaságban eltölteni. Nagy beszélgetések, filmnézés, kártyacsaták, társasjátékozás, szalonnasütés, bográcsolás, kirándulások, zenés programok, egyéb rendezvények várják az érdeklődő nyugdíjasokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Kevés az idősöknek nyújtott programok száma.	Lehetőségek kiaknázása, szervezés, pályázat
Egészségi állapot romlás, szűrésekhez való hozzáférés nehézsége, szakorvos hiánya a településen	Szűrővizsgálatok könnyebb elérhetőségének szervezése, településre hozása, egészségmegőrzés, életmódváltás szervezése
Az idősebb, de még aktív korú – nyugdíjkorhatárhoz közelálló – korosztály munkaerő-piaci esélyei rosszak.	Foglalkoztatás – védett munkák

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

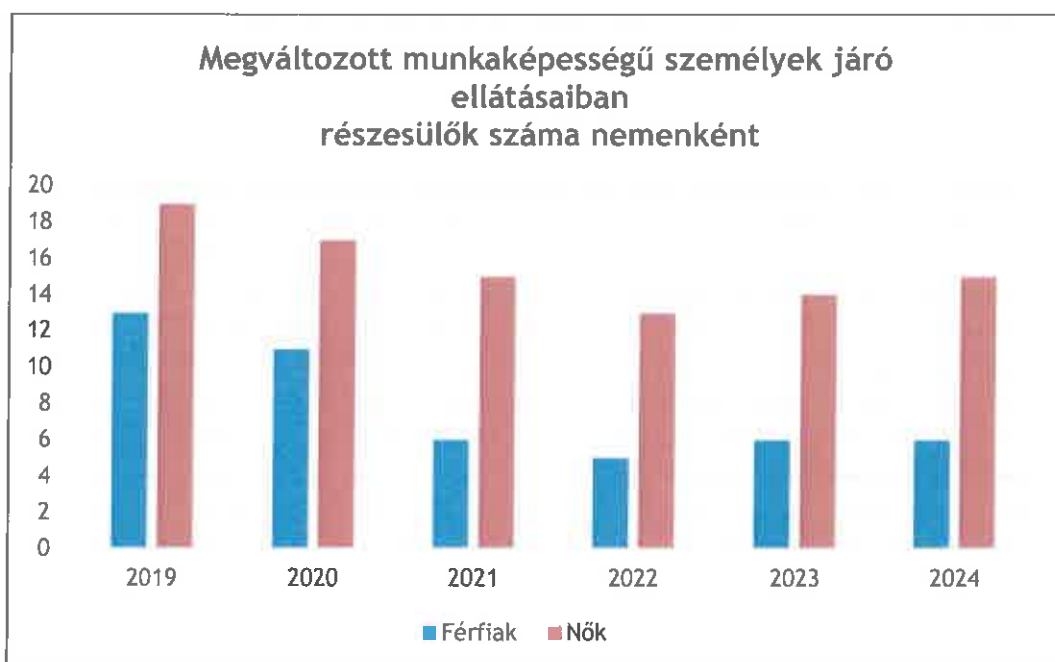
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	13	19	32
2020	11	17	28
2021	6	15	21
2022	5	13	18
2023	6	14	20
2024	6	15	21

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

A településen megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahely nem található. Az egészségkárosodott személyek részére a környező nagyobb városokban lévő rehabilitációs munkahelyek biztosítanak megélhetési lehetőséget.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;*
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;*

Nincs ilyenről tudomás.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.*

A nappali ellátás saját lakókörnyezetben élő, fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkeztetést, segít az önálló életvitelben és társadalmi szerepek gyakorlásában.

A településen személyes gondoskodást nyújtó ellátás nem került bevezetésre, viszont fogyatékosokat támogató egyesület tevékenykedik. A házi segítségnyújtás keretein belül nem maradnak ellátatlanok ezen személyek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése értelmében a szerzési és átalakítási támogatásra (a továbbiakban együtt: közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a közlekedési kedvezmény számára megállapítható, és

c) a 4. § (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja, és

d) a 4. § (1) bekezdés c) pontja és az 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben önálló személygépkocsi használó, és

e) az 5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben szállítást végző személy szállítja.

(1a) A 4. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti szerzési támogatásra az egyéb fogyatékossgal élő személy jogosult, ha

a) a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és

b) a keretszámra és a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a szerzési támogatás számára megállapítható, és

c) önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
  - a) aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy,
  - b) aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (2) bekezdésének értelmében hallási fogyatékos (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
  - c) akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
  - d) aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a

fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Célszerű lenne az önkormányzat érintett munkatársainak bekapcsolódása olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók.

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére.

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11.§).

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy

képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §).

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen a közintézmények bejutásának akadálymentesítése nagyrészt megoldott, bár az intézmények megközelítése a sérültek részére nehézséget okoz. Sürgető feladat az önkormányzat számára a járdák, utak parkolók problémájának megoldása, mert nem elég a bejutás feltételét megteremtteni, ha az eljutás akadályokba ütközik. Ezzel egyenlő esélyt kíván biztosítani a fogyatékkal élők számára is a település.

Tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékosággal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét

A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.

A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket. A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni. Az egészségügyi ellátásban résztvevőknek figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élők érzékenységre, törekedni kell a rehabilitáció, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére, és arra, hogy ne erősítsék a betegségtudatot abból kiindulva, hogy a fogyatékoság nem betegség, hanem állapot.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Közzszolgáltató intézmények épületeinek nagyobb hányada már fizikailag akadálymentesített, ezzel ellentétben a lakóépületek fizikai akadálymentesítése csak minimális számban megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jogszabály írja elő az akadálymentesítettséget, amelynek betarttatása nehéz feladat. Pályázati kereteken belül az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személyek közlekedéshez való hozzáférhetőségének javítása érdekében javasolt áttekinteni, a közösségi közlekedésre vonatkozó helyi szabályozást (menetrend, utazási kedvezmények, parkolás, stb.)

A járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított.

Javasolt áttekinteni a helyi településrendezési-építésügyi szabályozást annak érdekében, hogy az akadálymentesség szempontjai minél biztosabban érvényesülhessenek.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Speciális közlekedési megoldás a település teljes területén nincs, a buszvárók az alacsony padlós buszokhoz igazítottak.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem rendelkezünk erre vonatkozó adatokkal.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Közüintézmények előtti utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékkal élők számára.	Közüterek, járdák, utak akadálymentesítése

Közüntézményeken belüli tájékozódás biztosítása valamennyi fogyatékkal élő személy számára.	Minden közüntézményben a kommunikációs infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Mesterszálláson a rendezvények lehetőséget biztosítanak a település lakosságának arra, hogy minél szélesebb körben, minden társadalmi réteget és korcsoportot érintve a települési identitástudat folyamatosan erősödjön. A rendezvények lehetőséget biztosítanak a polgárok számára a közvetlen kapcsolatteremtésre, széleskörű kommunikációra, mely lehetőségként hordozza magában a tervben szereplő problémakörök hatékonyabb megoldását (társadalmi probléma, a lakosok általi közvetlen reagálás).

- a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* Az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. 2. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését akadályozza a munkalehetőségek hiánya. 3. Szegénység mérséklése	1. Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. 2. Szakmai és gyakorlati tudás megszerzésének elősegítése 3. Adomány-programok
Gyermekek	1. HH / HHH igénybevétele 2. Gyermekek kulturális programokhoz való hozzájutása	1. Tájékoztatás, lehetőségek nyújtása 2. Programok szervezése, helyi erőforrások felmérése
Idősek	1. Időseknek nyújtott programok száma kevés 2. Egészségi állapot romlás, szűrések nehezen való elérése, szakorvos hiánya a településen 3. Az idősebb, de még aktív korú – nyugdíjkorhatárhoz közelálló - korosztály munkaerő-piaci esélyei rosszak.	1. Lehetőségek kiaknázása, szervezés, pályázat 2. Szűrővizsgálatok könnyebb elérhetőségének szervezése, településre hozása, egészségmegőrzés, életmódváltás szervezése 3. Foglalkoztatás - védett munkák

Nők	1. Kisgyermekes nők helyzetének javítása 2. Krízisállapotok vizsgálata- Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges 3. Önszerveződő csoportok hiánya	1. Intézményes gyermekelhelyezés lehetőségeinek vizsgálata 2. Adatbázis létrehozása 3. Aktorok felkutatása, szükségletfelmérés
Fogyatékkal élők	1. Közintézmények előtti utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékkal élők számára.	1. Közterek, járdák, utak akadálymentesítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	MESTER-munka Önként-másként	• Polgármester • Foglalkoztatási Osztály vezetője • intézmények, civil szervezetek vezetői
Gyermekek	Valós veszély? Gyermekek esély Gyerek-szemmel	• Polgármester • Szociális és nevelési, oktatási intézmények vezetői • Művelődési Ház vezetője
Idősek	Aranylakodalom Egészségügyi szolgáltatások bővítése Védett munka(kor)	• Polgármester • Szociális intézmények vezetői • Idősekkel foglalkozó civilszervezetek vezetői • Házi orvos • Helyi vállalkozók • Foglalkoztatási Osztály vezetője

Nők	Bölcsőd-e? Én, te ő, mi, ti, NŐK!	• Polgármester • Pedagógusok • Család • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat vezetője
Fogyatékkal élők	Hasznos korlátok Infokommunikációs akadálymentesítés	• Polgármester • Civil szervezetek vezetői

Mesterszállás jövőképe

Fontos számunka a település minden polgára, akinek a családjában általában él valamelyik célcsoport tagja.

Olyan településen kívánunk élni, ahol nem jellemző a tartós munkanélküliség, minimálisra csökkenthető a külterületi lakosok közlekedésének hátránya, ezzel javulhat a mélyszegénységben élő családok helyzete is, szem előtt tartva a lakosok különböző rétegei esélyegyenlőségének biztosítását.

Kiemelt területnek tartjuk a település népességmegtartó erejének növelését, a gyermeklétszám csökkentésének megelőzését. Kiterjedt szociális hálót működtetünk, külön figyelmet fordítva az ide települő gyermekes családokra.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük az idősök romló egészségi állapotát, lehetőséget biztosítva a szolgáltatásokhoz való hozzáférésének javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a kisgyermekes, krízishelyzetbe került nők helyzetének javítását.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők megközelíthessék, elérhessék a helyi közintézményeket, és ott fogyatékoságuknak megfelelően tájékozódhassanak.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéséből en feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Mester-munka	Tartós munkanélküliség	Foglalkoztatás	Esélyegyenlőségi terv	Új Roma Foglalkoztatási Stratégia (2019-2030)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. munkaszerveződés	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
2	Önként-másként	Pályakezdezők elhelyezkedési nehézsége	Gyakorlati szerzés	Esélyegyenlőségi terv	Új Roma foglalkoztatási Stratégia (2019-2030)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Munkaerő-piaci integráció	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekek esély	HHH igénybevétele	Tájékoztató	Esélyegyenlőségi terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Nyilatkozatok	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
2	Gyerekszemmel	Kulturális programok	Hozzáférés biztosítása, szabadidő	Esélyegyenlőségi terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Programok	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Bölcsőd-e?	Szolgáltatás biztosítása	Családbarát és munkaerő piaci visszatérés biztosítása	Esélyegyenlőségi terv	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Hőrhely	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
2	En, te, ő, mi, ti, NŐK	Érdekvédelem, közösségi élet	Nők közösségi életének aktivizálása, érdekvédelem	Esélyegyenlőségi terv	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Fórum, Programok	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Aranylakodalom	Programok hiánya	Aktív időskor	Esélyegyenlőségi terv	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Programszervezés, megvalósítás	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
2	Eü. szolgáltatások	Hozzáférés problémája	Szűrővizsgálatok, szakorvosir ellátás	Esélyegyenlőségi terv	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Vizsgálatok szervezése, elérési technika	humán, pénzügyi, technika	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”	
3	Védett munka(kor)	Időskori munkanélküliség	Foglalkoztatás	Esélyegyenlőségi terv	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	31. Időskori foglalkoztatottság növelése	Humán, pénzügyi	Humán, pénzügyi	„Ebben az esetben nem releváns”	

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége

1	Hasznos korlátok Akadálymentesítés külső	-Hozzáférés biztosítása	Esélyegyenlőségi terv	Országos Fogvatékossegugyi Program (2015-2025)	Akadálymentesítés környezet	polgarmester	2028. 12. (vasárnap)	31. Épített környezet	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”
2	Fizikai és kommunikációs akadálymentesítés	-Hozzáférés biztosítása	Esélyegyenlőségi terv	Országos Fogvatékossegugyi Program (2015-2025)	Akadálymentesítés környezet	Önk. gyi	2028. 12. (vasárnap)	31. Épített környezet	humán, pénzügyi, technika	„Ebben az esetben nem releváns”

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tiszttségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. **Mesterszállás község** Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően a **Mesterszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete** a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

